Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

18 август 1972 йил, жума ◆ № 193 (15 364). ◆ Баҳоси 2 тийин.

СССР 50 йил

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА МУСОБАҚА АВЖ ОЛИБ БОРМОҚДА

ЙИҒИМ-ТЕРИМНИ ҚИСҚА МУДДАТДА ЎТКАЗАМИЗ

БУХОРО ОБЛАСТЬ, ҚОРАКЎЛ РАЙОНИДАГИ «ПРАВДА» КОЛХОЗИНИНГ 1972 ЙИЛ ҲОСИЛИНИ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИШГА ПУХТА ҲОЗИРЛИК КЎРИБ, ЙИҒИМ-ТЕРИМНИ УЮШҚОҚЛИК БИЛАН ЎТКАЗИШ ЮЗАСИДАН БЕЛГИЛАГАН ТАДБИРЛАРИ

Биз, қишлоқ меҳнат аҳли—СССРнинг олтин тўйи арафасида яшаб, меҳнат қилаётирмиз. Мақсадимиз — бу қутлуғ санага КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, улкан ғалабалар ва шоду ҳуррамлик билан боришдир. Колхозимизда амалга оширилаётган барча катта, кичик ишларнинг миқёси ана шунга қаратилган.

Ҳозир пахтакорлар ҳаётида энг масъулиятли, долзарб кунлар бошланяпти. Эрта-индин йил—ўн икки ой мобайнида қилган меҳнатимизнинг меваси — натижаси тарозига қўйилади. Пахта йиғим-теримига киришилади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари ва тайёрлов пунктларининг 1972 йилги пахта ҳосилини териб олиш ва тайёрлашга ҳозирлиги тўғрисида»ги қарори хўжалигимиз деҳқонлари қалбидан чуқур жой олди.

Колхозимиз правлениеси ва партия ташкилотининг яқинда ўтказилган қўшма йиғилиши ғўза парваришини сира бўшаштирмаган ҳолда, пахта йиғим-теримига тайёргарлик кўриш масаласини муҳокама қилиб чиқди. Йиғилиш энг актуал масала—пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиш тадбирларини ишлаб чиқди. Унда теримнинг тақдирини ҳал қилувчи асосий омил — теримни комплекс механизациялашга эътибор кучайтирилди. Барча участка, бригада ва пайкалларда машина теримига кенг йўл очиб бериш зарурлиги таъкидланди.

Миришкор деҳқонларимиз баҳорда рўй берган об-ҳаво қийинчиликларини мардонавор енгиб, барча майдонларда пахтадан юқори ҳосил етиштирдилар. Она-Ватанга ҳар гектар ердан 40 центнердан — жами 6730 тонна «оқ олтин» ҳадя этишга сўз берганмиз. Ваъдага вафо—марднинг иши. Сўз субути билан ширин, дейди халқимиз. Шунинг учун ҳам август ойининг ҳар кун, ҳар соатидан унумли фойдаланишга, яъни ғўза парваришини тобора кучайтиришга ҳаракат қилмоқдамиз. Айни кунларда 35—40 чопиқ трактори, 200 га яқин уста сувчи, 1100—1200 колхозчи дала ишларида актив қатнашаётганлиги фикримизнинг далилидир.

Пахтакорларимиз ўтган йили давлатга 5409 тонна «оқ олтин» етказиб бердилар. Бу планда кўрсатилганидан 1036 тонна кўпдир. Ғўзага ишлов беришда, озиқлантиришда, суғоришда хусусан, пахта йиғим-теримида комплекс механизация кенг жорий этилди. Бултур ҳар бир терим агрегати билан ўртача 110 тонна пахта терилди. Ҳосилнинг таннархи арзонлашди, даромад баракали бўлди.

Биз пахтачиликни механизациялаш, ҳосил таннархини арзонлаштириш соҳасида эришилган тажрибаларга суяниб, бу йил катта мажбурият олганмиз. Юбилей йилида давлатга камида 6730 тонна ёки планда кўзда тутилганидан 2220 тонна кўп «оқ олтин» сотишга аҳд қилганмиз. Бу—реал, бажарса бўладиган вазифадир. Механизаторларимиз ялпи ҳосилнинг 60 процентини бункерлардан тўкишни мўлжаллаб қўйишди. Далаларимизда ҳосилнинг чўғи яхши. Шуни ҳисобга олиб, ҳар бир бригада, звено аъзолари ўзларининг дастлабки мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар. Тангри Ҳамдамов, Ражаб Эргашев ўртоқлар бошлиқ бригадалар СССР ташкил этилганининг 50 йиллик тўйи шарафига ҳар гектар ердан 50 центнердан, Темир Пўлатов, Зариф Ҳамроев, Даврон Меҳмонов каби бригадаларнинг пахтакорлари эса, ҳар гектар ердан 40—45 центнердан ҳосил кўтаришга қарор қилдилар. Колхоз бўйича ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш асосий вазифа қилиб қўйилди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти барча механизаторлар, сувчилар, бригада бошлиқлари ва мутахассислардан машина терими учун қулай бўлган эртанги, мўл-кўл, ҳар чаноқда лўппи-лўппи пахта ҳосили етиштиришни талаб қилиб келяпти. Албатта, бу вазифа анча қийин ва масъулиятли. Шунинг учун ҳам ҳар туп ғўзанинг ўз юкига эга бўлишини синчиклаб кузатиб бориш, ишловини жойига қўйиш зарурдир. Буларнинг ҳаммаси пахта теримини машиналаштиришда муҳим аҳамиятга эга.

Биз пахта йиғим-теримини ҳар жиҳатдан пухта кутиб оляпмиз. Хўжалигимиздаги 20 та пахта териш машинаси, барча кўрак териш агрегатлари, 40 дан ортиқ пахта ташувчи трактор прицеплари, зарур миқдордаги автомашиналар сифатли ремонтдан чиқарилди. Ҳамма бригадаларда хирмонлар, тош-тарозилар, йўл ва кўприклар созлаб қўйилган. Бу ишлар яна бир карра кўздан кечириб чиқиляпти. Терим машиналарининг бир меъёрда, тўхтовсиз ишлашини таъминлаш мақсадида колхозда иккита кўчма устахона ташкил этилди ва улар мутахассис кадрлар билан таъминланди.

Машина теримининг сифатли бўлиши учун ҳар бир механик-ҳайдовчига алоҳида масъулият юклатилди. Улар аттестациядан ўтказилди. Тупларда қолган ва ерга тўкилган барча ҳосил қўл меҳнати қўлланилмасдан, подборщик машиналар, кўрак терувчи агрегатлар ёрдамида йиғиб олинади. Шундай қилиб, механик-ҳайдовчилар ҳар бир машинада ўртача 160 тонна пахта терадилар. Теримнинг юқори сифатли бўлишини таъминлайдилар.

Бу йил шаҳардан ёрдамчилар чақирмай бутун ҳосилни ғоят қисқа муддатда йиғиб-териб олишга эришамиз. Бунинг учун ҳар бир механик-ҳайдовчи, чевар теримчи, пахта ташувчи, тракторчи ёки шофёр, умуман қишлоқда истиқомат қилувчиларнинг ҳаммаси учун қатъий мавсум нормаси белгилаб қўйилади. С. Қорёғдиев, Ф. Қозоқов, Ҳ. Шукруллаев, Қ. Жумаевлар каби моҳир механизаторлар мавсумда 350—400 тоннадан пахта терадилар.

Машина теримини муваффақиятли ўтказиш мақсадида ғўза баргларини сунъий усулда тўктиришга алоҳида эътибор берамиз. Самолётлар учун қўниш майдончалари ҳозирлаб қўйиляпти. Етарли миқдордаги дефолиантлар ташиб олиняпти. Ғўзамизнинг ривожланишини, далаларимизнинг шароитини ҳисобга олиб, дефолиацияни асосан 1 сентябрдан бошлаймиз. Самолёт ишини назорат қилиб туриш учун сигналчиларни ҳам участка ва бригадаларга бириктиб қўйдик. Сентябрнинг дастлабки кунларидан пахтани қўлда теришни бошласак, иккинчи ўн кунликдан машина теримига киришамиз. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти томонидан белгиланган графикка кўра 15 сентябрдан кунига 3,5—4 процент пахта тайёрлашга эришамиз. Терим суръати айни кўтарилган кезларда барча транспорт ва трактор прицеплари ишга туширилади. Ҳосил пешма-пеш қоп-қанорсиз ташилиб, тайёрлов пунктларига етказиб берилади. Бу йил колхозимизда: бункер—тележка—пункт маршрути жорий этилади. Колхозда йиллик пахта тайёрлаш плани 15 октябрда, социалистик мажбурият 25 октябргача бажарилади.

Пахтани қўлда териш учун 1200 дона этак, 500 га яқин қанор, бир нечта енгил тарозилар тахт қилиб қўйилди. Қўл кучи билан сифатли қилиб териб олинган ҳосил бевосита пайкалнинг ичида қабул қилинади ва тележкаларга юкланиб тайёрлов пунктига жўнатилади. Кўпминг килограммчилар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа ташкил этилади. Пешқадам теримчиларнинг иш тажрибаси кенг оммалаштириб борилади.

Пахта йиғим-терими мавсумида 16 та цех партия ташкилотлари теварагига уюшган 107 КПСС аъзоси, 400 га яқин комсомол-ёшларнинг аксарияти бевосита ташаббус кўрсатиб ишлайдилар. Коммунистлар олдинги сафда бориб, барчага намуна кўрсатадилар. 16 сиёсий ахборотчи, 54 сиёсий ташкилотчи, 60 га яқин агитатор, «Билим» жамияти бошланғич ташкилотининг 10 дан ортиқ аъзоси пахта далаларида оммавий-сиёсий, ташвиқот ва тарғибот ишларини олиб боришда қатнашади.

Ҳамма дала шийпонлари намунали жиҳозланади. Колхозчилар учун иссиқ овқат, қовун-тарвуз, ҳўл мева ва бошқа хил маҳсулотлар етказиб бериб турилади. Болали аёлларнинг беташвиш, унумли ишлашлари таъминланади. Қўшимча равишда болалар боғчалари, кўчма яслилар ишлаб турадилар.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти пахта йиғим-теримини тез ҳамда уюшқоқлик билан ўтказишда алоҳида ўрнак кўрсатган бригадалар, механик-ҳайдовчилар, чевар теримчиларни рағбатлантириш тадбирларини ҳам белгилади. Энг илғор бригадалар, механик-ҳайдовчилар учун кўчма Қизил байроқ, вимпеллар таъсис этилади. Ҳар беш кунда байроқ ва вимпеллар билан бирга қимматбаҳо буюмлар, совғалар, пул мукофотлари бериб борилади.

Колхозимиз меҳнат аҳли партия XXIV съезди қарорларини оғишмай амалга ошира бориб, СССРнинг 50 йиллигини пахта йиғим-теримини энг қисқа муддатларда тугаллаб, улкан «оқ олтин» хирмони бунёд этиш билан кутиб оладилар. Бу республикамизнинг 4 миллион 500 минг тонналик осмон ўпар пахта хирмонига муносиб улушимиз бўлади.

А. ЕДГОРОВ,
Бухоро область, Қоракўл районидаги «Правда» колхозининг раиси.
Р. ШУКУРОВ,
колхоз партия ташкилотининг секретари.
И. РЎЗИЕВ,
колхоз бош инженери.

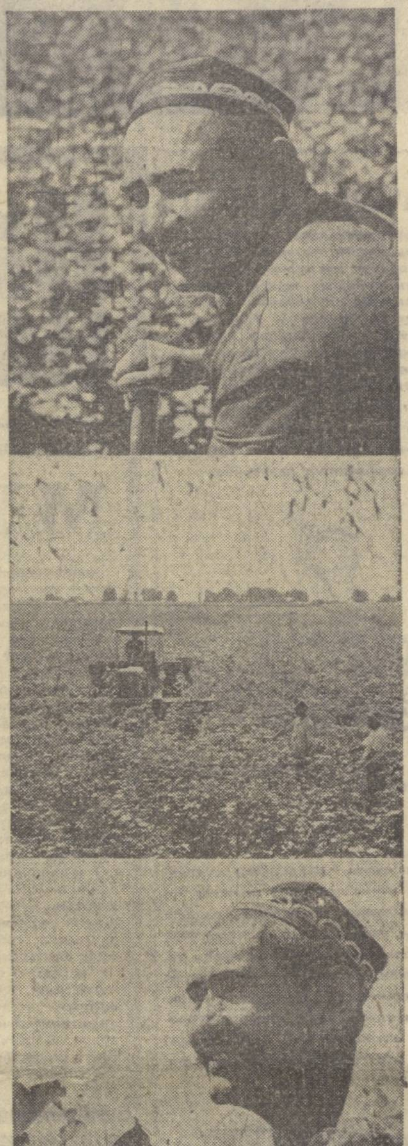

Ворошилов районидаги «Победа» колхози заршунослари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги юбилейи шарафига мўл-кўл ҳосил етиштириш иштиёқида меҳнат қиляптилар. Сувчилар сув тараяпти, механизаторлар ғўза қатор ораларига ишлов беряпти. Суратларда улкан хирмон яратиш учун фидокорона меҳнат қилаётганларни кўриб турибсиз (юқоридан пастга). 1. Моҳир сувчи Бобо Назаров. 2. Дониёр Аллаёров бригадасида ғўза қатор ораларига ишлов берилмоқда. 3. Бригада бошлиғи Ғайбулла Назаров.

Ф. ЛУТФУЛЛАЕВ фотолари.

ИРОҚ ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯСИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Бағдод шаҳри.

Ироқ халқининг империалистлар кирдикорига ва чет эл капиталининг хўжайинлигига қарши олиб бораётган кураши билан бирдамликка бағишланган халқаро конференция қатнашчиларини қизғин табриклайман.

Халқларнинг миллий озодлик ҳаракатини доим ёқлаб келаётган Совет Иттифоқи Ироқ ҳукуматининг империалистларга қарашли «Ирак петролеум компани» нефть концернини национализация қилиш. Ироқнинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини ҳимоя қилиш борасидаги ҳаққоний тадбирларини қатъиян қўллаб-қувватлайди. Бу тадбирлар империалистик монополияларнинг Яқин Шарқдаги позицияларига жиддий зарба берди. Бу монополияларнинг таланчилик фаолияти халқларни жуда кўп оғир кулфат ва машаққатларга дучор қилди. Ана шу райондаги мамлакатларнинг миллий бойликларини ва меҳнаткашларини эксплуатация қилиш йўли билан бойиб олган монополиялар улар олдида узиб бўлмас қарздор бўлиб қолдилар.

Ироқ халқи янги ҳаёт қурилишида, ўз мустақиллиги ва эркинлигини қарор топтиришда Совет Иттифоқининг ёрдамига дадил умид боғлай олади. Озодлик учун, империализмга қарши курашда мамлакатларимиз манфаатларининг муштараклиги, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида Совет Иттифоқи билан Ироқ республикаси ўртасида тузилган шартномага садоқат бунинг гарови. Совет Иттифоқи билан Ироқ республикаси ўртасидаги дўстона муносабатларни янада ривожлантириш гаровидир.

Совет Иттифоқи Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш учун, араб мамлакатлари халқларининг қонуний ҳуқуқларини, шу жумладан Фаластиндаги араб халқининг миллий ҳуқуқларини таъминлаш учун курашда бундан буён ҳам араб мамлакатлари халқлари билан бирга бўлади.

Сизнинг конференциянгиз араб мамлакатларидаги тараққийпарвар кучларнинг жипслигини, араб озодлик ҳаракатининг бутун дунёдаги тинчлик ва социализм кучлари билан алоқаларини мустаҳкамлашга ёрдам берсин.

Конференция қатнашчиларига муваффақият тилайман.

А. КОСИГИН,
СССР Министрлар Советининг Раиси.

ЛЕ ДИК ТХО МОСКВАДА

Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари, Вьетнам Демократик Республикасининг Вьетнам масаласига бағишланган Париж кенгашида қатнашувчи делегациясининг махсус маслаҳатчиси Ле Дик Тхо ватанига қайта туриб Москвага келди.

Шереметьево аэродромида Ле Дик Тхони КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев ва бошқа расмий кишилар кутиб олишди.

КРЕМЛДА ҚАБУЛ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Руминия Компартияси Марказий Комитети Ижроия комитети ва доимий президиумининг аъзоси, Руминия Социалистик Республикаси Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. Вердецни қабул қилди ва у билан суҳбатлашди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА ҚАБУЛ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари П. Н. Демичев Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитети Ижроия комитети аъзолигига кандидат, Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари К. Буртикэни қабул қилди ва у билан суҳбатлашди.

(ТАСС)

ОҚСОҚОЛЛАР МОСКВАГА ЖЎНАБ КЕТИШДИ

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг тадбирларида қатнашиш учун республика қишлоқ хўжалик ветеранларининг катта бир группаси бугун «Ўзбекистон» поездида Тошкентдан Москвага жўнаб кетди. Булар орасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, колхоз-совхоз ишлаб чиқариши илғорлари, олимлар ва мутахассислар бор. Улар Ўзбекистон қишлоқ хўжалигини социалистик негизда қайта қуриш тарихи билан виставка томошабинларини таништирадилар, пахтакорлар ва чорвадорлар СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини кутиб олиш учун қандай ҳозирлик кўраётганликлари тўғрисида ҳикоя қиладилар. Оқсоқоллар Москвада ўтказиладиган қовун сайлида ҳам қатнашадилар.

(ЎзТАГ).

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Республика областларида сабзавот, картошка, ҳўл мева ва полиз экинлари маҳсулотлари тайёрлаш плани қандай бажарилаётгани тўғрисида 1972 йил 14 августга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Биринчи, учинчи, бешинчи ва еттинчи стунлар — минг тонна ҳисобида тайёрлангани; иккинчи, тўртинчи, олтинчи ва саккизинчи стунлар — планнинг бажарилиш проценти).

Областлар	сабзавот		картошка		ҳўл мева		полиз экинлари маҳсулотлари	
Тошкент	70,0	29,9	18,3	51,5	17,8	56,5	4,8	6,0
Сирдарё	3,7	15,9	0,1	8,9	4,1	92,4	3,1	2,9
Фарғона	32,5	51,7	1,4	13,2	4,7	52,7	2,9	16,2
Наманган	24,7	57,3	0,9	32,4	3,7	43,8	3,6	20,3
Андижон	24,0	43,7	0,7	39,9	8,2	97,8	1,9	13,7
Самарқанд	31,8	27,4	3,3	25,4	10,5	72,6	0,4	1,7
Бухоро	12,0	43,0	—	—	2,8	82,2	6,2	36,4
Қашқадарё	8,6	29,6	0,9	61,3	4,2	63,2	1,2	6,6
Сурхондарё	13,8	62,7	1,5	67,3	1,9	37,1	4,6	24,0
Хоразм	4,7	31,1	—	0,2	0,6	106,1	0,8	3,7
ҚҚ АССР	3,3	20,6	0,2	14,2	0,9	54,0	0,4	1,9
Республика бўйича:	229,1	35,6	27,3	38,8	59,4	63,5	28,9	8,3

ФИНЛЯНДИЯ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ВИЗИТИ

СУХУМИ, 17 август. Ғайри расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Финляндия республикасининг Президенти Урхо Калева Кекконен бугун Сухуми районидан жўнаб кетди. У бу ерда дам олган эди. СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин у билан бирга жўнаб кетди.

Аэродромда У. К. Кекконен билан А. Н. Косигинни В. П. Мжаванадзе ва Абхазия АССРнинг раҳбарлари кузатиб қолдилар.

* * *

Шу куниёқ У. К. Кекконен билан А. Н. Косигин Москвага етиб келишди. (ТАСС).

БУХОРО ДЕҲҚОНЛАРИ КЕНГАШИБ ОЛДИЛАР

БУХОРО, (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Ромитан райони марказида Бухоро область қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш қатнашчилари СССР ташкил этилган куннинг эллик йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганини муҳокама қилдилар Бу ҳақда область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Қ. Муртазоев ахборот берди

Кенгашда сўзга чиққан Қоракўл район партия комитетининг биринчи секретари Н. Бозоров, Шофиркон районидаги «Қизил байроқ» колхозининг бригадири Э. Жумаев, мусобақадош Самарқанд область пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг раҳбари Б. Жамолиддинов, Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси, СССР Олий Советининг депутати М. Ғаффорова, Ромитан районидаги «Ўзбекистон» колхозининг бригада бошлиғи, СССР Олий Советининг депутати Н. Пўлатов ва бошқаларнинг нутқларида ғўза парваришини йиғим-теримга тайёргарлик билан қўшиб олиб борилаётганлиги уқтириб ўтилди.

Бухоро деҳқонлари юбилей йилида она-Ватанга 500 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан олинган юксак мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга қаратилган конкрет тадбирларни амалга оширмоқдалар. Сўзга чиққан нотиқлар барча колхоз ва совхоз пайкалларида ғўза парвариши қизғин давом этаётганини таъкидладилар. Баҳорда юз берган ёғингарчилик, кучли сел туфайли областда 60 минг гектар майдонда чигит қайта экилган эди. Кенгашда ана шу кечиккан ғўзаларга яна камида 2-2,5 марта қўшимча ишлов беришни ҳамма майдонда пахта йиғим-теримиғача давом эттириш, дефолиацияни ўз вақтида сифатли ўтказиб, бу йил 200 минг тонна пахтани машиналар ёрдамида териб олиш тадбирлари белгилаб олинди.

Кенгаш қатнашчилари областнинг барча меҳнаткашларига қарата қабул қилган мурожаатда Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг «Республика колхозлари, совхозлари ва тайёрлов пунктларининг 1972 йил пахта ҳосилини териб олиш ва тайёрлашга ҳозирлиги тўғрисида»ги қарори асосида ғўза парваришини янада кучайтирган ҳолда пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўриш ва уни уюшқоқлик билан ўтказишни таъминлаш уқтириб ўтилади.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов қатнашди ва нутқ сўзлади.

Т. НАЗИРОВ.

АВГУСТ ОЙИ ЗАРБДОРЛАРИ

ИБРАТЛИ ИШЛАР

Косон районидаги Энгельс номли колхознинг Нормурод Равшанов етакчилик қилаётган бригадаси аъзолари юбилей йилида 65 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил кўтаришга бел боғлашган. Далада амалга оширилаётган ишлар ана шу юксак аҳдга яраша бўляпти. Ҳозиргача ҳамма майдондаги ғўза қатор ораларига беш марта ишлов берилди, уч марта органик-минерал ўғитлар аралашмаси билан озиқлантирилиб, уч марта обиҳаётга қондирилди.

Бу ишда сувчилардан Бобоназар Йўлдошев, Жаббор Ғаффоров, Абрўй Хатамов, механизаторлардан Эломон Равшанов, Суюн Ҳайитмуродовларнинг хизмати катта бўлаётир. Улар кунлик нормаларини бир ярим-икки баравар бажариб, бошқаларга ибрат бўлмоқдалар. Ҳозир ғўзаларда 9-10 тадан бўлиқ кўсак, 12—13 тадан гул мавжуд. Заршунослар ҳосилга ҳосил қўшиш ойлигида ҳар гектар ерга 2 тоннадан қўй қийи солиш ва ўсимлик қатор ораларига камида 1,5-2 марта ишлов бериш ишқида меҳнат қилмоқдалар. Бу долзарб тадбирлар эса кўпчилик билан амалга ошириляпти.

Бригадада август — зарбдор ой деб эълон қилинди. Пахтакорлар август ойида ғўзаларни қўшимча икки парваришдан чиқаришга бел боғладилар.

Агротехника қоидаларига биноан ўғитлантирилиб, вақтида суғорилаётган майдонлардаги ғўзаларда кундан-кунга ҳосил тугунчалари сони ортиб бормоқда.

А. САМАРИДДИНОВ,
Қашқадарё области.

КЎСАКЛАР КЎПАЙМОҚДА

ЯНГИҚЎРҒОН, (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). «Москва» колхози Наманган областида ингичка толали пахта етиштирувчи уч хўжаликдан бири. Хўжалик аъзолари ўтган йили 900 гектар майдонда «С-6030» нав пахта чигитини экиб, ҳар гектар ердан 34 центнердан хирмон кўтарган эдилар.

Ингичка толали пахта етиштириш сирларини йил сайин мукаммал эгаллаб бораётган пахтакорлар юбилей йилида янада юксак маррани эгаллашга — ҳосилдорликни 37 центнерга етказишга бел боғлашган.

Йилнинг мураккаб келиши пахтакорларнинг доғда қолдиролмади. Дўл, сел, жала ва довул оқибатида ғўза парваришида юзага келган оғир вазият мардонавор енгилди. Ҳозир ҳар гектар ерда ўртача 110 минг тупдан кўчат ҳосил қилинди. Шу кунларда культивация, суғориш ва озиқлантириш агротехника қоидалари асосида олиб борилляпти. Натижада ғўзалар кун сайин ривожланиб, шодашода кўсаклар кўпаймоқда.

40 центнерчилик ҳаракатига қўшилган В. Дадахонов, Т. Турсунов, М. Отабоев, Ш. Акбаров ўртоқлар етакчилик қилаётган бригада ғўзаларида 8—9 тадан бўлиқ кўсак, кўплаб гул ва шона санаш мумкин. Колхоз деҳқонлари август ойида ғўзага икки марта комплекс ишлов бериш учун курашмоқдалар.

ҒОЛИБЛАРГА БУТУНИТТИФОҚ БАЙРОҚЛАРИ

«Союзсельхозтехника» системасидаги корхоналар ва ташкилотларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида «Узсельхозтехника» бирлашмасига қарашли Тошкентдаги тажриба ремонт-экскаватор заводининг коллективи 1972 йил иккинчи кварталида юксак натижаларга эришди. Бу коллективга СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи берилди.

«Узсельхозтехника»нинг Булунғур ва Учқўрғон район бирлашмалари, Бухоро транспорт корхонаси. Шўрчи қурилиш-монтаж бошқармаси Бутуниттифоқ «Союзсельхозтехника» бирлашмаси билан қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ишчилари ҳамда хизматчилари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқларини олишга сазовор бўлдилар.

(ЎзТАГ).

НАЗОРАТЧИЛАР БУРЧИ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг ҳамда республика партия ва ҳукуматининг ҳосил ўрим-йиғими ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашни таъминлаш тадбирлари тўғрисида қабул қилган қарорлари республикамиз партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, тайёрлаш ва транспорт ташкилотлари; колхоз ва совхозлар олдига муҳим вазифалар қўйди.

Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети ана шу қарорлар муносабати билан июль ойида район, шаҳар ва область халқ контроли комитетларининг раислари иштирокида кенгаш ўтказди. Бу кенгашда дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини йиғиштириш, ташиш, қабул қилиш ва сақлашни уюштиришда халқ контроли органларининг вазифалари атрофлича муҳокама қилинди. Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Советининг раҳбарлари ва бир қатор министрликларнинг вакиллари қатнашдилар.

Бугун шуни алоҳида қайд этиш лозимки, республика халқ контроли органлари партия ва ҳукумат томонидан қўйилган вазифаларни шараф билан адо этаётирлар. Бир қатор районларда ғалла ўрим-йиғими мавсумида район халқ контроли комитетлари раислари раҳбарлигида штаблар ташкил этилди, 1400 дан ортиқ вақтинча постлар комбайнлар ишлаётган далаларда, хирмонларда, тайёрлаш пунктларида иш олиб борди.

Сирдарё область халқ контроли органларининг иши айниқса ибратли бўлди. Бу ерда 74 марта текшириш ўтказилди. Жиззах, Зомин, Фориш ва Янгиер районлари халқ назоратчилари ғалла ўрим-йиғими,уни ташиш ва сақланишини мунтазам кузатиб бордилар. Қашқадарё область халқ контроли комитети 16 марта, халқ контроли группаларида 132 марта ғалла ўрим-йиғимининг қандай бораётганини аниқлаш мақсадида текширишлар ўтказилди. Техникадан фойдаланиш , ғалла нобудгарчилигининг олдини олиш, дон ва сомоннинг сақланиши халқ назоратчиларининг диққат марказида бўлмоқда. Тошкент областидаги Оҳангарон район халқ назоратчиларининг ташаббуси билан ҳар бир комбайн ўраётган ғалла майдонлари 7,4 гектардан 21,8 гектарга етди. Халқ назоратчилари ўрим-йиғимнинг сифати, ҳисоб ва ҳисобот ишларининг тўғри олиб борилиши, ёнғинга қарши кураш тадбирларига қандай риоя қилинаётгани, ғаллакорларга маданий-маиший шароит яратиб бериш ишларини мунтазам кузатиб бордилар. Сирдарё областидаги Фориш районида ҳам ғалла ўрими яхши ташкил этилди. «Фориш» ва Омонгелди номли совхозларда ғалла ўрими областда биринчи бўлиб тугалланди.

Қамаши районидаги «Коммунизм» колхози халқ назоратчилари ўтказган текширишда бир даланинг ўзида 150 килограммгача дон нобуд бўлаётгани, «Марксизм» колхозида эса 3 гектар ердаги ғалла пайхон бўлгани аниқланди. Текшириш якунлари колхоз правлениелари мажлисида муҳокама қилинди. Айбдор шахсларга нисбатан тегишли чора кўрилди.

Халқ назоратчилари ғўза парвариши, сабзавот ва мевани вақтида йиғиштириб олиш, чорва моллари учун озуқа тайёрлаш ишларини ҳам мунтазам текшириб бораётирлар. Улар дала ишларининг агротехника талаблари даражасида ўтказилишига эришаётирлар.

Ютуқлар билан камчиликлар ҳам содир бўляпти. Бир қатор колхоз ва совхозларнинг халқ контроли группалари аниқланган камчиликларни вақтида тузатишга эриша олмадилар. Сабзавот, мева ва озуқа тайёрлаш етарли даражада назорат остига олинган эмас.

Халқ контроли органлари қишлоқ хўжалик маҳсулотларини йиғиб-териб олиш, давлатга дон, сабзавот мева ва бошқа маҳсулотлар топшириш план ва мажбуриятларининг муваффақиятли бажарилиши, ғўза парваришининг сифатли ўтказилишига эришишда партия ташкилотларининг энг яқин кўмакдоши ҳисобланадилар. Ана шу сабабли халқ назоратчилари бўлган ерда ҳар қандай тартибсизлик ва қолоқликка дарҳол барҳам берилиши лозим.

Йиғим-терим техникасининг вақтида тахт қилиб қўйилиши, механизатор кадрларнинг етарли даражада тайёрланиши, қишлоқ хўжалик машиналаридан унумли фойдаланишга эришиш халқ назоратчиларининг муқаддас бурчидир. Ҳосил нобудгарчилигига қарши курашиш муҳим вазифа. Бу ишга кўпроқ активларни, «Комсомол прожектори» аъзоларини жалб қилиш зарур.

Меҳнатни ташкил қилиш халқ назоратчиларининг доимий диққат марказида бўлиши лозим. Халқ контроли комитетлари ва группалари колхоз ва совхозларда ишчи кучларини тўғри тақсимланиши, ҳамма ерда юқори меҳнат унумдорлигига эришиш, дала, хирмондаги ишларнинг ва шунингдек маҳсулотни ташишни икки сменада ташкил қилиш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқлари лозим.

Пахта йиғим-теримига саноқли кунлар қолди. Ҳозир ҳосил га ҳосил қўшиш ойи. Ҳамма ерда халқ назоратчилари ғўза қатор ораларига ишлов бериш, минерал ўғит ташиб чиқариш, суғоришни ташкил қилиш, сувдан унумли фойдаланишни кузатиб бораётирлар. Терим агрегатлари, транспорт воситаларини кузга тайёрлашнинг қандай бораётгани юзасидан текшириш ва рейдлар ўтказилаётир. Халқ назоратчилари механизатор кадрларни тайёрлаш, моддий-техника воситаларидан ва ишчи кучларидан тўғри фойдаланиш, ғўзаларнинг, айниқса машина терими учун ажратилган майдонлардаги ғўзаларнинг серҳосил ўсишига эришишни диққат марказида тутмоқлари лозим.

М. ТОЛИПОВ,
Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетининг бўлим мудири.

НАЗОРАТЧИЛАР ПОЧТАСИДАН

ЖАРИМАЧИ ЭМИШ...

Районимиз территориясида ўнлаб совхозлар, корхона ва қурилиш ташкилотлари бор. Уларнинг адресига келаётган барча материал ва жиҳозлар Дўстлик станциясига келиб тушади. Вагонларни муддатида бўшатиш ташкилот раҳбарларининг вазифаси. Бироқ «Дренажстрой» трестига қарашли ташкилотлар, 34-кўчма механизациялашган колонна, Саркисов номли совхоз раҳбарларининг масъулиятсизлиги сабабли кўплаб вагонлар бекор туриб қоляпти. «Дренажстрой» тресты ташкилотлари 3272 сўм, Саркисов номли совхоз 259 сўм жарима тўлади. Уларнинг айби билан 680 вагон бекор туриб қолди. Ташкилот раҳбарлари ташкилотимиз тўлайди, биз тўламасак бўлди, деб ҳамон бепарво юришибди.

Р. УСМОНОВ,
Дўстлик район халқ контроли комитетининг раиси.

ЧАЛАСИНИ КИМ ТУЗАТАДИ?

«Обручевсовхозстрой» трестига қарашли 8-кўчма механизациялашган колонна Усмон Юсупов номли ва Ворошилов номли совхозларда уй-жой ва маданий-маиший биноларни қуряпти. Бироқ ҳовли тўйи ўтказаётган совхоз ишчилари хурсанд бўлиш ўрнига, қурувчилардан қаттиқ ранжимоқдалар. Колонна тайёр деб топширган 170 та уй-жойнинг ҳали чала эканлиги маълум бўлди: электр ўтказилмаган, сувоқлари кўчиб ётибди. Колонна, шунингдек фойдаланишга топширилиши лозим бўлган ҳаммом ва кирхона қурилишини резинкадай чўзяпти.

Совхоз ишчилари эса қурилишнинг чаласини ким тузатишини билмай ҳайрон.

З. ҲАЙДАРОВ,
Оқ олтин районн халқ контроли комитетининг раиси.

Тошкент экспериментал пиллакашлик фабрикаси коллективи пиллани қайта ишлашнинг янги усулини синовдан ўтказмоқда. Суратда: корхона халқ контроли группасининг аъзолари (чапдан) Тўлқин Фахриддинов ва Акмал Шукуров янги маҳсулот сифатини кўздан кечирмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

НАЗОРАТЧИЛАРНИНГ ИБРАТЛИ ИШИ

●

КОНТРОЛЬ КОМИТЕТЛАРИДАН ХАБАРЛАР

●

ҲОСИЛ ЙИҒИМ-ТЕРИМИ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

Халқ контроли саҳифаси

©СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

РАССОМ ХАНДАЛАРИ

Қорақалпоғистон АССРда сув танқислигига қарамай, баъзи кишиларнинг масъулиятсизлиги сабабли қаровсиз қолдирилган сув далаларни, йўлларни кўллатиб юборяпти. Нукус — Халқобод — Чимбой — Тахтакўпир йўлининг 5,3 километрини, Тахиатош — Хўжайли — Қўнғирот йўлининг 14,3 километрини сув босгани сабабли транспорт қатнови қийинлашиб қолди. Бу йўлларни ремонт қилиш учун 210 минг сўм маблағ сарфланиши лозим.

— Сувлар тошқин... манзилимга етолмайман.

● ●

Ғиждувон районидаги «Гулистон» колхозида (бош инженер Ф. Нарзуллаев) техникани сақлаш яхши уюштирилмаган. Жами 4492 сўмлик ўғит сепадиган, кўрак терадиган, ер текислайдиган, кўсак чувийдиган машиналарнинг қисмлари талон-торож қилиб юборилган, «Ленинизм» ва Энгельс номли колхозларда ҳам аҳвол ана шундай.

● ●

Янгиер шаҳар саноат комбинати (директори Г. Микаелян) сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаряпти. Шу йилнинг биринчи кварталида Тошкент саноат моллари савдоси сифатсиз тайёрланган 23535 сўм 33 тийинлик аёллар пайпоғини қайтариб юборди. Комбинат бунинг учун 4706 сўм 42 тийин жарима тўлади.

«Бу дарё хавфлидир, ғарқ айлагай бот...».

А. Холиқов чизган расмлар.

МУНОСИБ ҲИССА

Колхозимиз халқ контроли группаси ўз фаолиятини хўжаликда тўққизинчи беш йиллик планларининг бажарилишини назорат қилиб бориш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, шунингдек хўжасизликка қарши кураш олиб боришга қаратмоқда. Ҳозир тўкин-сочинли пайт. Далаларда мева ва сабзавотлар ғарқ пишган. Уларни йиғиштириб давлатга сотиш қизғин боряпти. Халқ контроли комитети ана шу ишларнинг бажарилишини текширишдан ўтказди. Июнь ойида бўлган текширишда 3-бригадада саримсоқ пиёзни йиғиштириб олиш ва давлатга сотиш кечикаётгани, бу ишга қўшимча ишчи кучлари ажратилмагани маълум бўлди. 5-бригадада пишган помидорни ҳам узиб топширилмаётгани аниқланди.

Июль ойида ўтказилган рейд пайтида мева пишиб, тагига тўкилиб ётган бўлса ҳам уларни териб олиш учун ишчи кучлари ажратилмагани, кўплаб меванинг нобуд бўлаётгани аниқланди. Группа йиғилишида содир бўлаётган камчиликларни тугатиш тадбирлари ишлаб чиқилди. Жойларда уч ўринда қўшимча халқ контроли постлари ташкил қилинди.

Колхозимиздаги барча соҳалар комплекс ривожланмоқда. Чорвачилик асосий тармоқлардан бири. Чорва моллари учун озуқа тайёрлаш, айниқса беда ва пичан ўрими назоратчилар диққат марказида бўляпти. Бир неча рейдлар ўтказдик. Ана шундай рейдларнинг бирида беда ўриш учун ажратилган тўртта ўроқ машинаси сифатсиз ремонт қилингани сабабли ишламаётгани, ўрилган бедани ғарам қилиш кечикиб кетаётгани, бедаси йиғиб олинган 21 гектар майдон суғорилмагани маълум бўлди. Текшириш якуни колхоз правлениеси йиғилиши муҳокамасига киритилди.

Халқ назоратчилари ғўза парваришининг сифатини мунтазам кузатиб бораётирлар. Суғориш, ғўза культивацияси, чеканка қилиш халқ контролининг доимий назоратида. Ҳар бир бригадада халқ контроли постлари ташкил қилинган. Доимий назорат яхши самара бермоқда. Ғўзаларда шода-шода кўсак тўпланди. Ҳосилга-ҳосил қўшиш ойи ҳам намунали давом этяпти. Халқ назоратчиларининг жонкуярлиги билан пахта йиғим-терими мавсумига ҳам пухта тайёргарлик кўрилаётир. 21 та пахта териш, 5 та кўрак териш машиналари ремонтдан чиқарилиб, ишга шай қилиб қўйилди. Бунда айниқса Илёс Эргашев, Низомиддин Йўлдошев, Шавкат Қўшоқов, Абдусалом Сиддиқов каби назоратчиларнинг ҳиссалари катта бўлди.

Колхозимиз бу йил ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта етиштириб, давлатга 7 минг тонна «оқ олтин», 1844 тонна сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш мажбуриятини олган. Ҳалол меҳнат ўз натижасини кўрсатяпти. Эришилаётган муваффақиятларда ўз сафида 117 халқ назоратчисини бирлаштирган халқ контроли группасининг ҳам муносиб ҳиссаси бўлмоқда.

Ш. ИСОМИДДИНОВ.
Хўжаобод районидаги Димитров номли колхоз халқ контроли группасининг раиси.

ҒИРРОМ ТАЪМИНОТЧИЛАР

— Оқиданми? Воҳ-воҳ-воҳ... Тезроқ тушира қол акўси, бугун планимни тўлдиролмаётган эдим, қоронғи тушгунча уч-тўрт яшигини сотворақолай.

Сотувчининг қўли-қўлига тегмай қолди. Магазин эшигидан бири чўнтагини дўппайтириб, бири ичида алланарса жиринглаётган ботинка қутини қўлтиғига қистириб чиқа бошлади. Кўп ўтмай қаердандир мастона қийқириқ, ойнанинг жаранглаб сингани, милиционер хуштагининг чуриллаши эшитилди. Йўловчилар уйларига тезроқ етиб олишга ошиқиб, қадамини тезлатишди. Магазиндан эса ҳамон чўнтаги дўппайган кишилар чиқишарди.

Республикадаги энг йирик қурилишлардан бири — Туямўйин гидроузели қурилиши бошқармаси қошида ишчилар таъминоти бўлими ташкил этилган ва бошқарма посёлкасида бир неча ўринда озиқ-овқат ва саноат моллари магазинлари очилган эди. Бироқ, таъминот бўлими қурувчиларга яхши хизмат кўрсата олмаяпти. Магазинларда энг зарур истеъмол молларини топиш қийин, Ишчилар таъминоти бўлими ходимларининг айби билан 27 минг сўмлик чой, сут, оқёғ, макарон, балиқ, мева консервалари келтирилмай омборларда қолиб кетган.

Савдо плани асосан спиртли ичимликлар сотиш ҳисобига бажарилаяпти. Бу ерда биринчи кварталда 47 минг сўмликдан ортиқ арақ ва вино билан савдо қилинган. Таъминот бўлими Урганч вино заводидан фондда кўрсатилганидан 376 декалитр арақ ва 281 декалитр винони ортиқча келтириб, магазинларда сотган.

Ишчилар таъминоти бўлимининг бошлиғи Жуманиёз Абдуллаев хизмат вазифасидан шахсий бойлик орттириш учун фойдаланаётир. Бу ерда харидорбоп ва камёб молларни магазинларга келтирмай чет кишиларга сотиб юбориш одат бўлиб қолган. Март ойида 15972 сўмлик атлас, духоба, жун рўмол ва гиламлар аллакимларга пулланиб, автолавка мудири С. Ражаббоевнинг номига расмийлаштирилган. 2476 килограмм 1 сўм 70 тийинлик гўшт ва 14560 килограмм биринчи сорт ун ҳам ана шу тарзда «сув» қилинган. Ишчиларга сотиш учун кейинги ойларда келтирилган гилам, атлас ва духобалар Жуманиёз Абдуллаевнинг топшириғи билан складга яшириб қўйилган.

Ж. Абдуллаев давлат мулкига хиёнат қилаётган кишиларнинг жиноятини яшириб, муросасозлик қилган. Магазин мудири Т. Федюковская 2 минг сўмлик товарни талон-торож қилиб, арзон гўштни қиммат баҳода сотиб, харидорларнинг ҳақидан 966 сўм уриб қолган эди. Шу ҳақдаги акт Ж. Абдуллаевнинг сейфида 6 ой ҳеч кимга кўрсатилмай сақланган. 740 шиша пиво, 215 килограмм балиқни бузган магазин мудири С. Раҳимов ҳам ҳеч нарса бўлмагандай ялло қилиб юрибди. Ишчилар таъминоти бўлимидаги кредит қарзлар 92385 сўмга етган. 11774 сўмлик растрата пуллари ҳали ҳам сотувчиларнинг бўйнида.

Жуманиёз Абдуллаев негадир савдо ишига алоқаси бўлмаган кишиларни ишга қабул қилаверган. В. Бояркина геолог, Р. Бровин медицина ходими эди. Ж. Абдуллаевнинг биргина имзоси билан сотувчи бўлиб қолишди. И. Собиров ўғирлик ва растрата қилгани учун тўрт марта судланиб, 14 йил қамоқ жазосини ўтаган эди. У ҳам Жуманиёз Абдуллаевнинг қаноти остидан паноҳ топди, экспедитор бўлиб қолди. Ж. Абдуллаев хотини Зевар Жуманиёзовани склад ишчиси сифатида ишга расмийлаштириб 1970 йил 1 сентябридан иш юзини кўрмаган хотини учун ҳам жарақ-жарақ пулни санаб олаверган.

Ҳазорасп район халқ контроли комитети Туямўйин гидроузели қурилиши ишчилар таъминоти бўлимидаги бу кирдикорларни фош қилиб, Ж. Абдуллаевни ишдан олиб ташлади. Бироқ аҳвол тубдан ўзгаргани йўқ. Ҳамон планлар спиртли ичимлик ҳисобига бажариляпти. Ҳамон посёлкада кеча-кундуз арақ билан савдо қилиш, тунги мастона қичқириқлар давом этяпти. Туямўйин гидроузели қурилиши бошқармаси раҳбарлари, партия комитети бундай аҳволга чек қўйиши лозим.

Р. ТУРСУНОВ.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТЛАРИДА

ТОШКЕНТ

Ўтган йилнинг август ойида Паркент посёлкасида қурилган мактаб биносини фойдаланишга топшириш учун акт тузилган ва унга Тошкент область ижроия комитети капитал-қурилиш бўлимининг бош инженери Блохин, архитектура бўлимининг катта инженери Токарев, 6-кўчма механизациялашган колоннанинг собиқ бошлиғи Исматуллаев ва Юқори Чирчиқ район ижроия комитети раисининг ўринбосари Тошбоев ўртоқлар имзо қўйган эдилар.

Бироқ, орадан кўп ўтмай қурилишда анчагина нуқсон ва камчиликлар борлиги маълум бўлиб қолди. Мактабга электр ўтказилмаган, томининг сувоқлари кўчиб тушган, эшик ва деразалари очилса ёпилмайди, ёпилса очилмайди. 23-қурилиш трестининг бошқарувчиси Акромов эса камчиликларни тугатиш ҳақида ваъда беришдан нарига ўтмаяпти.

Область халқ контроли комитети кўзбўямачилик қилиб, давлатга катта иқтисодий зарар етказгани учун 23-қурилиш тресты бошқарувчиси Акромов, бош инженери Асомов ва 6-кўчма механизациялашган колоннанинг собиқ бошлиғи Исматуллаев ўртоқлардан ана шу зарарнинг бир қисмини ундириб олишга қарор қилди.

БУХОРО

Область халқ контроли комитети Бухоро ип-газлама комбинати биринчи навбат қурилишининг боришини текшириб бу йил фойдаланишга топширилиши лозим бўлган йигирув-тўқув фабрикаси қурилиши суст бораётганини аниқлади. Қурувчиларнинг меҳнати яхши ташкил этилган эмас, қурилиш материаллари узлуксиз келтирилмайди, иш фақат бир сменада олиб боряпти, қурилиш-монтаж ишларининг унуми ва сифати паст. Комбинат дирекцияси қурувчиларни лойиҳа ва техника ҳужжатлари билан вақтида таъминламаётир, қурувчиларга унумли ишлаш ва яхши дам олиш учун шароит яратиб бермаган. Қурилиш учун зарур бўлган жиҳозлар комбинат ҳовлисида дуч келган ерга ташлаб қўйилган.

Область халқ контроли комитети комбинат директорига қурилишни муддатида ва сифатли қилиб тугаллаш учун тегишли тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш вазифасини топширди. Социалистик мулкнинг нес-нобуд бўлишига йўл қўйган бош инженер Зуевга виговор эълон қилди.

ГУЛИСТОН

Сирдарё область халқ контроли комитети «Ержарсовхозстрой» трестида текшириш ўтказиб, бу ерда материал ресурсларни сақлаш ва фойдаланиш нотўғри ташкил этилганини аниқлади. 1970 йилда 20 совхоз қурилиши учун 20 га яқин комплект уй-жой бинолари келтирилган эди. 250 минг сўм сарфланган бу турар-жой бинолари қурилиши тўхтатиб қўйилгандан сўнг блок ва деталлар ёмон сақлангани учун 1972 йил январь ойида 758 куб метр ҳажмда силикальцит деворлар ҳисобдан чиқарилди. 17-механизациялашган кўчма колонна ҳовлисида 100 дона эшик ва ром блоклари, 20 куб метр пол тахталари очиқ ҳавога ташлаб қўйилибди. Алибастр, цемент ва бошқа қурилиш материаллари ҳам шу ерда сақланмоқда. Ҳисоб ва ҳисобот ишларида ҳеч қандай тартиб ўрнатилмаган. Трест раҳбарлари тежамкорлик ва иқтисод қилиш, хўжасизлик ва давлат мулкини талон-тарож қилишга қарши курашиш каби ишга бефарқ қарамоқдалар.

Область халқ контроли комитети қурилиш материалларини сақлашни тўғри уюштирмагани, нобудгарчиликка йўл қўйгани учун «Ержарсовхозстрой» тресты бошқарувчиси Маховиков, 17- ва 32- механизациялашган кўчма колонналарнинг бошлиқлари Мусаниф ва Султонов ўртоқларга нисбатан чора кўрди. Трест халқ контроли группасига қурилиш материалларини сақлаш ва фойдаланишни қаттиқ назорат қилиб бориш вазифасини топширди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ИНВАЛИДЛАР ВА ҚАРИЯЛАР УЙЛАРИГА ЭЪТИБОР КУЧАЙТИРИЛСИН

Партия ва ҳукуматимиз меҳнаткашларнинг социал таъминоти ҳақида катта ғамхўрлик қилмоқда. Шу жумладан, инвалидлар ва қариялар уйларига доимо эътибор бериб келинаётир. Кейинги вақтда Тошкент ва Самарқанд шаҳарларида қариялар ва инвалидлар учун қурилган янги типовой уйлар фойдаланишга топширилди. Марғилон, Поп, Қўқон ва Шаҳрисабз инвалидлар уйларида мавжуд бинолар реконструкция қилинди ва қўшимча қурилишлар амалга оширилди. Ҳозирги вақтда инвалидлар уйларининг кўп қисми барча қулайликларга эга бўлган янги биноларга жойлашган.

Шу билан бирга ана шу масала бўйича Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг республика Социал таъминот министрлиги билан биргаликда ўтказган текшириши инвалидлар ва қариялар уйлари ишида анчагина камчиликлар ҳам мавжуд эканлигини кўрсатди. Фарғона, Самарқанд, Наманган, Қашқадарё, Сирдарё областлари ва Тошкент шаҳридаги 15 та инвалидлар ва қариялар уйлари текширилганда шу нарса аниқландики, инвалидлар уйлари тармоқларини кенгайтириш бўйича ҳукуматимиз қарорларини бажаришда жиддий камчиликларга йўл қўйилган.

Қарши шаҳрида қурилаётган инвалид болалар уйини 1972-йилнинг охирига битказиш кўзда тутилгани ҳолда республика Қурилиш министрлигининг 13-қурилиш тресты ва область ижроия комитетининг капитал қурилиш бошқармаси ишга масъулиятсизлик билан қараётганлиги туфайли иш бир жойда депсиниб турибди. Наманган, Марғилон ва Қўқон шаҳарларида бошланган инвалидлар уйлари қурилиши жуда суст бораётир. Наманган шаҳрида 1972 йили ана шу иш учун 106 минг сўм сарфланиши лозим бўлгани ҳолда, биринчи ярим йилликда 12,5 минг сўм ўзлаштирилган, холос.

Янги инвалидлар уйларини қуриб ишга туширишга етарли эътибор берилмаётганлиги туфайли кейинги уч йилда ана шу ташкилотларда ўрин деярли кўпаймади. Қариялар ва инвалидлар уйларининг моддий базаси бир мунча яхшилангани билан, лекин ҳали бир қисми тор, ноқулай, биноларга жойлашган. Бунга Самарқанддаги руҳий дардга чалинганлар уйини мисол келтириш мумкин. Бино ремонт талаб бўлиб турибди. Фарғона областининг Қудаш посёлкасидаги инвалидлар уйида мебеллар етишмайди, озодаликка эътибор берилмайди. Поп ва Зоминдаги инвалидлар уйларида инвентарлар жуда кам, мавжудларидан ҳам яхши фойдаланилмаётир. Наманган, Самарқанд ва Фарғона областларида инвалидлар уйларини оталиққа олган ташкилотлар ўз бурчларини яхши бажармаётирлар.

Ана шу текшириш натижалари яқинда республика Халқ контроли комитетида кўриб чиқилди. Шу билан бир вақтда мана шу масала бўйича билдирилган мулоҳазалар кўриб чиқиш учун Республика ҳукуматига ҳавола қилинди. Текшириш давомида ва ундан кейин аниқланган камчиликларни йўқотиш ва инвалидлар уйларига ёрдам кўрсатиш учун бир қатор тадбирлар белгиланди. Масалан, Самарқанд инвалидлар уйи ремонти бошлаб юборилди, Ургут инвалидлар уйини газ билан таъминлаш масаласи ҳал этилди. Наманган инвалидлар уйи ремонт қилиб бўлинди, область ижроия комитети ана шу уй учун 3 ярим минг сўмлик инвентарь ажратди.

Яқинда республика Социал таъминот министрлиги текшириш натижаларини ўз коллегиясида барча инвалидлар уйлари раҳбарларининг иштирокида муҳокама қилди. Министрлик бу уйларнинг фаолиятини яхшилаш бўйича конкрет тадбирлар белгилади ва амалга оширмоқда. Ўзбекистон Савдо министрлиги, «Ўзбекбирлашув» правлениеси ва республика Соғлиқни сақлаш министрлиги инвалидлар уйларини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни ва бу жойларда медицина-санитария хизматини яхшилашга қаратилган бир қатор тадбирларни белгилаб амалга оширмоқдалар.

Наманган инвалидлар уйининг директори М. Умарбеков ишда йўл қўйган жиддий камчиликлари учун Ўзбекистон Социал таъминот министрлиги коллегияси қарори билан вазифасидан олинди. Зомин инвалидлар уйларининг директорлари Фозилов, Шойзоқов, шунингдек бу уйларнинг катта бухгалтерлари Соколова ва Большаковаларга маъмурий жазо берилди.

Юқорида тилга олинган областларнинг ижроия комитетлари инвалидлар ва қариялар уйларининг қурилишини тезлаштириш ва бу уйларда маиший хизматни яхши йўлга қўйиш учун зарур чораларни амалга оширмоқлари керак.

60 центнерчилар даласида

ТАШАББУСКОР

РЕПОРТАЖ

Пахтазор. Ғўзалар гуллар ва кўсаклардан шода-шода маржон таққан. Миришкор сувчи тараган об-ҳаёт эгатлардан жилдираб оқиб турибди. Чанқаган ғўзалар эса тўйиб-тўйиб нафас олган киши сингари ана шу сувни қониб-қониб ичмоқда. Биз олға юрамиз. Шу пайт икки карта оралиғидаги йўлдан «Волга» машинаси кўринди.

Раис изоҳ берди:

— Бу Зариф, келишини қаранг, келишини. Бамисоли олов. Сизлар қизиқсинаётган азамат — 3-бригада бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зариф Қурбонов шу бўлади. Хўжалик бошлиғининг гапидан биз бригада аъзоларининг иши билан яқиндан танишиб олдик.

Бригада бошлиғи Зариф ака эллик баҳорни кўрган, мана 28 йилдан ортиқ вақтдан бери кўпчиликка раҳбарлик қилади. Ана шу ўтган давр ичида ҳосилдорликни саккиздан 54 центнергача кўтарди. Унинг бу хизматлари муносиб тақдирланди. Икки марта Ленин ордени ва «Волга» енгил машинаси билан мукофотланди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди.

Ўтган йили 101 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 54 центнердан ҳосил олиб областда рекорд қўйди. Етиштирилган «оқ олтин»нинг деярли тенг ярми «зангори кема»лар ёрдамида териб олинди. Бу бригадага катта фойда келтирди. Бир тонна пахтанинг таннархи 16 сўмга тушди. Бу йилги режалар қандай? Бу ҳақда Зариф ака шундай сўзлаб берди:

— Бу йил ҳам майдонимиз ўтган йилдагидай. Биз пахта майдонимизни кенгайтирмаган ҳолда ҳосилдорликни оширмоқчимиз. Ҳозир ҳар гектар еримизда ғўза тупининг қалинлиги кўнгилдагидек. Чеканка эса ўз муддатида ўтказилди. Ҳар бир тупда ўрта ҳисобда 10 тадан бўлиқ кўсак бор. Гуллар эса беҳисоб.

Бригада аъзолари буни ҳисобга олиб ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 60 центнерга етказиш мажбуриятини олдилар. Кўзланган маррани эгаллаш учун ғўзага ишлов бериш кучайтириб юборилди. Уч марта комплекс парвариш ўтказилди. Яхши озиқлантирилган ғўзаларга уста ва тажрибали сувчилар меҳр билан об-ҳаёт тарашмоқда. Булар орасида Жумагул Матқурбонова, Нуржон Очилова, Норжон Ҳасанова бошқалар бор.

Бригадада коммунист Каримберган Қувоқов билан Шомурод Нурматовнинг номини ҳурмат ва эҳтиром билан тилга оладилар. Бу моҳир механизаторлар ўтган мавсумда ўз агрегатлари бункеридан 150 — 170 тоннадан пахта териб, бригада хирмонига қут-барака киритдилар. Уларнинг бу йилги марралари янада улкан. СССР нинг шонли 50 йиллик тўйини ҳар бири икки юз тоннадан пахта териб бериш билан кутиб олишга бел боғлашган.

Колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Искандар Дўсов суҳбат давомида қуйидагиларни айтди.

— Бу бригада қардош Қорақалпоғистон АССРнинг Тўрткўл районидаги «Коммунизм» колхозининг тажрибали бригада бошлиғи Норбой Рўзимбетов бошлиқ 3-бригада билан мусобақадош. Яқинда Зариф Қурбоновнинг ўзи мусобақадошининг даласини айланиб, у ерда олиб борилаётган ишлар билан танишиб қайтди.

Бундан ташқари Зариф ака Рўзибой Худойназаров бошлиқ бригада билан ҳам мусобақадош. Бу бригада ўтган йили мавжуд пахта майдонининг ҳар гектаридан 43 центнердан дур олган эди. Бу йил эса бригада заршунослари юксак маррани кўзлаб, Зариф Қурбонов билан ким ўзарга баҳслашмоқда. Биз ҳар иккала бригада даласини айланганимизда, олиб борилаётган иш кўзланган мақсадга яраша эканлигига қаноат ҳосил қилдик. Ҳар икки бригадада ҳам етиштирилган ҳосилни фақат машиналар ёрдамида териб олишга қарор қилинган.

Ҳозир 60 центнерчилик ҳаракатининг ташаббускори Зариф Қурбоновнинг издошлари кўпайиб бораётир. Райондаги 12 бригада бу ташаббусни маъқуллаб, унга қўшилди. Хоразмда Зариф Қурбоновнинг издошлари 100 дан ошиб кетди.

Кўп тармоқли хўжаликлардан бири ҳисобланган колхоз бу йил 2020 гектар майдонда пахта етиштирмоқда. Ҳар гектар ердан ўтган йилги 44 ярим ўрнига 45 центнердан дур етиштириш учун курашилмоқда. Кўпгина майдондаги ғўзалар машинабоп қилиб ўстирилмоқда. Бу йил колхоз пахтазорида 65 машина жавлон уради. Бир хўжалик даласида шунча машинанинг пахта териши терим суръатини кескин оширади, тезда маррани эгаллашни таъминлайди.

Биз кун сайин кўпайиб бораётган 60 центнерчилик ҳаракатининг ташаббускори даласидан қайтаётганимизда меҳнат ғайрати жўш ураётган эди. Далалардаги «Тошкент-1» навининг бўлиқ тупларида тўпланган маржон-маржон бўлиқ кўсаклар колхознинг ҳам, Зариф Қурбонов бошлиқ бригаданинг ҳам ўз зиммасига олган мажбуриятининг сўзсиз бажарилишини таъминлайди. Етиштирилган мўл-кўл ҳосил бундан далолат бериб турибди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
Т. УНАБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбирлари.

Боғот районидаги Нариманов номли колхоз.

Хўжаобод районидаги «Пахтакор» колхози соҳибкорлари бу йил картошкадан мўл ҳосил етиштирдилар. Ҳозир улар картошкани пешма-пеш ковлаб, шаҳарликларга тортиқ қилмоқдалар. Суратда: (чапдан) колхоз ревизия комиссиясининг раиси А. Нишонов ва комбайнчи Я. Рўзиев ўртоқлар ковланган картошканинг сифатини кўздан кечиришяпти.

Р. АШУРОВ фотоси.

ЗАВОД ПРОПАГАНДИСТЛАРИ МАКТАБИ

Тошкентдаги Авиация заводи партия комитети ҳузурида пропагандистлик маҳорат мактаби очилди. 16 августда ўтказилган биринчи машғулотда мактаблар ва назарий семинарларнинг юздан ортиқ раҳбари ҳозир бўлди.

Мактаб завод пропагандистларини методика маҳорати асослари билан таништириши керак. Мактабнинг ўқув программасига мувофиқ тингловчиларнинг сиёсий адабиётни ўрганишга ҳавасларини ошириш тўғрисида, нутқ санъати ҳақида, партия пропагандасида педагогика ва психология элементлари тўғрисида ва бошқа мавзуларда лекциялар ўқилади ҳамда амалий машғулотлар ўтказилади.

Республика Фанлар академиясининг олимлари ва Тошкент Олий партия мактаби ўқитувчиларидан ташқари тингловчиларнинг ўзлари ҳам лекция ўқийдилар.

(ЎзТАГ).

СССР—50

АРМАНИСТОН ҲАФТАЛИГИ

Революцияга қадар ҳозирги Совет Арманистони территориясида тўрттагина шаҳар бор эди. Эндиликда республикадаги 50 та шаҳар ва шаҳар типидаги посёлка бор. Суратда: икки минг метр баландликдаги тоғлар бағрида қад кўтарган Кажарон шаҳри. Эндигина ўн ёшга тўлган бу шаҳарчанинг аҳолиси 15 минг кишидан ошиб кетди.

Э. Исаакян фотоси, (ТАСС).

О ТОҒДАГИ БОҒЛАР

Арзанан... Раздан районидаги энг гўзал қишлоқлардан бири. У гўё тоғлар халқасидан ажралиб чиққан бир мўъжизага ўхшаб кетади. Раздан қирғоқлари бўйлаб чўзилиб кетган тоғ ёнбағирларида яшнаган олмазорлар, токзорлар, олчазорлар аста-аста ўрмалаб тоғлар чўққилари томон кенгайиб бормоқда. Чўққиларнинг баланд-баланд кифтигача анвойи мевали боғлар яшнаб турибди.

Аслини олганда баланд тоғларнинг нишабликларида бунчалик мўъжизакор ишларни қилиш осон эмас. Негаки бу ерда ҳар бир асноda, ҳар бир қадамда инсоннинг ҳафсаласини пир қиладиган, унинг ҳаракатига тўсиқ бўладиган бирор воқеа албатта юз беради. Баъзида чўққилардан тушган шаршараларнинг кучли оқими, баъзи тоғ устидан кўчган тошлар боғларни яксон қилиши, машаққат билан очилган йўлларни вайрон қилиши мумкин. Лекин шундай бўлса ҳам, инсон бундай табиат ҳужумларига бардош бериб, ақл-заковат билан, техника кўмагида тоғларда боғ яратмоқда. Ана шундай тадбиркор, омилкор кишилар тўғрисида ҳикоя қилгинг келар экан.

...Совхоз директори Арташ Арташян, бош агроном Виктория Ароян ва механизатор Гайнавард Давтянлар боғларни синчиклаб айланиб чиқишди. Улар қишнинг қаттиқ келиши натижасида кўрилган шикастни қай йўл билан осонроқ бартараф этмоқ дуруст эканлигини ўйлашарди.

Суҳбат узоқ давом этди.

— Олдимизда катта қийинчиликлар турибди, — мурожаат қилди директор, — ёш дарахтларнинг кўпини совуқ уриб кетган, уларнинг бир қисми ҳосилга кирган ҳам эди. Ягона йўл барча агротехника тадбирларини ўз вақтида ва сифатли бажаришдир.

Совхоз директори Арташяннинг ўзи яхши агроном. Шундай бўлса ҳам, бундай пайтларда у республикада хизмат кўрсатган агроном Виктория Ароянниng маслаҳатларига қулоқ солишга одатланган. Чунки тажрибали аёл боғдорчилик бригадаси томонидан бажарилиши лозим бўлган тадбирларни аллақачон ишлаб чиққан эди.

— Ишдан чиққан дарахтлар ўрнига янгиларини экамиз. Аввалига ҳосилдан ютқазсак ҳам, кейин кўрилган зарарнинг ўрни албатта қопланиб кетади. Бу билан боғларни яшартириб ҳам олган бўламиз, — деди Виктория.

Кенгаш поёнига етай деб қолганда тўсатдан телефон жиринглаб қолди:

— Арзанянми? Ўртоқ Арташян билан гаплашиб бўлармикан?

Директор трубкани қулоғига тутди.

— Ҳа, эшитяпман.

— Мен Камодан гапиряпман. Бу — Цивонар давлат хўжалигининг директори Арсен Саакян.

— Эшитаман, ўртоқ Саакян.

— Бу йил бизга 20 минг туп кўчат зарур бўлиб қолди. Агар иложи бўлса, яна керак. Пулни ўтган йилиёқ ўтказиб қўйганмиз.

Чиндан ҳам шундай. Узундан-узоқ рўйхатда ана шу хўжаликнинг ҳам номи биринчи бўлиб турарди.

— Яна бир илтимос бор эди,— телефон трубкасидан тағин Саакяннинг овози эшитилди.

Арташян мийиғида кулиб қўйди.

— Илтимос, Виктория Ароянни биз томонга беш-олти кунга юборсангиз, ўтган йилги кўчатларни ўз кўзи билан бир кўриб берса...

Бу телефон қўнғироғи тасодифий бир ҳол эмас. Бундай қўнғироқлар кўпинча совхоз раҳбарларини безовта қилгани-қилган. Чунки Арзанан совхози ҳар йили Ленинакан, Кировакан, Камо, Мартун районларига 200 минг тупдан кўпроқ кўчат жўнатиб туради.

Арташян келажакда барпо этиладиган хурмозорларнинг шаклу-шамойилларини ҳам кўрсатди. Хурмозорлар совхознинг келажакдаги режасида қайд этилган бўлсада, аслида унинг территориясида ҳозир ҳам мавжуд. Хўжаликнинг Сангар деб аталган еридаги тоғ бағирларида ўнларча гектарлаб майдонни ишғол этган бу боғлар ҳозирги кунда ҳосил бериб турибди.

Совхозда бундай боғларни кўпайтириш ва уларнинг ҳосилдорлигини ошириш хўжаликнинг биринчи галдаги вазифаси бўлиб қолди. Бу ердаги хурмо дарахтининг хосияти шундаки, унинг шохлари тарвақайлаброқ ўсади. Бу эса дарахтдаги меваларнинг ҳаммаси офтоб нуридан бир хилда баҳраманд бўлади. Ҳозирда ҳосил бериб турган боғлар шундан далолат бериб турибди. Масалан 25 гектар майдондаги хурмозордан шунча майдонни эгаллаган бошқа мевали дарахтларга нисбатан уч баравар кўп ҳосил йиғиб олинмоқда.

— Бу анча қийин иш, лекин фойдаси кўп. Шуниси яхшики, майдонлар маҳсулдорлиги ошади. Бундан ташқари қишлоқ хўжалиги механизациясидан тўла фойдаланишга ҳам анча имкон бор.

Директор шундай деди-ю, Гайнавард отрядини эслаб қолди.

Механизаторлар ихтиёрида тўртта трактор бор. Улар қиялиkларда бунёд этилган боғларни парвариш қилишда озмунча меҳнат қилишмаяпти. Дарахт қатор ораларига ишлов бериш, улар остини юмшатиш унчалик осон иш эмас. Тракторчилардан Жирайр Торосян, Гайнавард Хачатурян асосан суғориш шоҳобчаларини тартибга солишади, янги-янги ариқлар очишади. Марат Ованесян уларнинг ичида энг кичиги. У асосан дарахт остларини юмшатиш, янги экилган кўчатларни тартибга солиш билан шуғулланади.

Агроном Виктория Ароян механизаторларнинг янги ерларни уруғ сепишга тайёрлаётган чоғларида бориб қолди. У олиб борилаётган ишни обдон текшириб кўргач, бироздан сўнг:

— Қани, давом этаверинглар, қолган ишлар ҳам шу зайлда бажарилсин, — деб қўйди.

Механизаторлар яна машиналарни гуриллатиб, олма, нок уруғлари сепиладиган ерларни тайёрлашни поёнига етказиш учун шитоб билан ишлай кетишди.

Совхоз директори мураккаб тоғ шароитида қандай қилиб боғ-роғлар бунёд этилаётгани, совхознинг жонкуяр ишчилари тўғрисида мароқ билан ҳикоя қилиб берди.

Арманистон тоғларида фақат қазилма бойликларгина эмас, балки ширин-шакар мевалар ҳам етиштирилмоқда. Республикада Арзанан боғларига ўхшаш боғ-роғлар жуда кўп. Меваларнинг кўпи мамлакатимизнинг турли жойларига, айниқса саноат марказларига жўнатилиб туради.

...Тоғлар устида, чўққилар ёнбағрида боғ-роғлар яшнайверсин, боғбонлар — тоғларнинг ажойиб заҳматкашлари омон бўлаверишсин.

М. АРУТЮНЯН,
Раздан райони.

МАРОҚЛИ КЕЧА

Марғилондаги Охунбобоев номли маданият ва истироҳат боғида «Муштум» журналининг эллик йиллиги олдидан кулги кечаси бўлди.

Кечада машҳур аскиябозлардан Зайнобиддин Юсупов, Расул қори Мамадалиев, Уста Қурбон Буваев, хонандалардан Назиржон Назаров, Қобилжон Юсупов ва бошқа санъаткорлар ўз маҳоратларини намойиш қилишди. «Муштум» журнали редакторининг ўринбосари Олим Кўчқорбеков, журнал ходимларидан Аббос Муҳиддинов, Ямин Қурбон, ёзувчилар союзининг Фарғона область бўлими секретари Адҳам Ҳамдам, Анвар Муқимов ва бошқалар ўз асарларидан ўқиб беришди.

М. ИБРОҲИМОВ.

„ЭЛ ФАРЗАНДИ„

СССРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ВА ҚОЗОҒИСТОНДА ЎТАДИГАН ЎЗБЕК АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ ОЛДИДАН

✦ ✦

Кўп миллатли Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг эллик йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ театрлар фестивали ва шу йил сентябрнинг бошларида қардош қозоқ ўлкасида ўтадиган ўзбек адабиёти ва санъати ҳафталиги муносабати билан Охунбобоев номидаги республика ёш томошабинлар театри ўзининг навбатдаги янги спектакли— «Абай—эл фарзанди» драмасини кўрсатди. Бу асар қозоқ совет адабиётининг йирик намояндаси Мухтор Авезовнинг машҳур «Абай» романи асосида қозоқ кино санъатининг атоқли арбоби, СССР халқ артисти Шакен Айманов томонидан саҳнага мослаштирилган. Спектаклни театрнинг бош режиссери Мирзакарим Бобоев саҳналаштирган. Бадиий безагини Олмаотадан махсус таклиф қилинган талантли ёш рассом Дусен Сулиев моҳирона ишлаган. Куй ва қўшиқлар композитор Рашид Ҳамроев томонидан танланган.

Саҳнадаги воқеалар қозоқ халқининг улуғ фарзанди, маърифатпарвар ва халқпарвар адиби Абай Қунанбоевнинг гимназияни тугатиб, ўз она юртига келган давридаги ҳаётини акс эттиради.

Режиссер М. Бобоев билан қилинган суҳбатда, у қуйидагиларни айтди:

— Ёш томошабинлар театри ўзининг ижодий йўлида қардош совет драматургларининг бир қатор асарларини муваффақиятли саҳналаштирди. Театр қардош қозоқ драматургиясига эса биринчи мурожаат қилишидир. М. Авезовнинг бу ажойиб асарини саҳнага қўйиш коллективимиз учун ўзига хос бир ижодий мактаб бўлди. Ундаги образларнинг хилма-хиллиги, бойлиги, қаҳрамонларнинг чуқур изтироби, руҳий ҳолати, тўқнашувларнинг кескинлиги ва ҳаётийлиги, кўтарилган мавзу ҳамда ғоянинг қизиқарлилиги, асардаги кучли драматизм— буларнинг ҳаммаси спектаклнинг ҳар бир иштирокчисига ижодий лаззат бағишлади, катта изланишларга даъват этди.

Асарни қўйиш олдидан Олмаотага икки-уч борилди; Абай ҳаёти ва ижодига боғлиқ бўлган тарихий, адабий ҳамда этнографик манбалар, қозоқ халқининг психологияси, миллий урф-одати атрофлича ўрганилди; қардош ҳамкасбларимиздан қимматли маслаҳатлар олинди. Қозоқ халқининг ўзига хос миллий калоритини — давр нафасини тўғри акс эттириш борасида куй-қўшиқлар танладик, либосларнинг турли тикувларини кўздан кечирдик. Асосий мақсадимиз асарни бекаму-кўст саҳналаштириш, унинг ғоясини ёш томошабинга етказиш эди. Ш. Аймановнинг инсценировкаси — кўпроқ лирик драмага мойил бўлиб, ёш Абай билан Тўғжон исмли қиз ўртасидаги муҳаббат заминида қурилган. Асарнинг бу йўналиши ёш томошабиннинг эстетик тушунчасидан бир қадар узоқроқ кўринди бизга. Театр шу адабий манба асосида, айрим лирик саҳналарнинг қисқариши ҳисобига ижтимоий-психологик драма яратишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Натижада гимназияни тугатиб келган Абайнинг фалсафий дунёқараши, гуманистик эътиқоди, ижодий тафаккури, оддий меҳнаткашга бўлган меҳри ва одилона муносабатининг шаклланиш жараёнини кўрсатиш ғояси туғилди. Бутун ижодий коллектив лирик оҳангни сақлаган ҳолда асосий диққатни ана шу ижтимоий ғояни очишга қаратди. Бунинг учун театр Абай ва унинг атрофидаги кишилар характерини, ўша давр муҳитининг мудҳишлигини, ундаги зиддиятларни ҳаққоний акс эттиришга интилди.

Спектакль томошабинлар томонидан зўр қизиқиш билан кутиб олинди. Театр бу асар билан СССРнинг эллик йиллиги ва Қозоғистонда ўтадиган ўзбек адабиёти ва санъати декадасига муносиб туҳфа яратди.

Ф. ЖЎРАЕВ.

СЕНТЯБРЬ ЭШИК ҚОҚМОҚДА

Янги ўқув йилига тайёргарликни туғаллашда Қорақалпоғистон Автоном Республикаси ҳар йили охирги ўринлардан бирини эгаллаб келади. Наҳотки, бу ҳол Қорақалпоғистон АССР халқ маорифи органларини, маҳаллий партия, совет, касаба союз, комсомол ва жамоат ташкилотларини сира ташвишга солмаса?!

Эътироф этиш керакки, автоном республиканинг Тўрткўл, Амударё, Қўнғирот районлари янги ўқув йилига намунали тайёргарлик кўришда яхши натижаларга эришаётирлар.

Аммо Қорақалпоғистон АССРнинг кўпчилик шаҳар ва районларида янги ўқув йилига тайёргарлик ишлари қониқарсиз олиб бориляпти. Бу йил план бўйича автоном республикадаги 634 та мактабдан 434 таси жорий, 189 таси эса капитал ремонтдан чиқарилиши лозим. Шу кунгача 323 та мактаб жорий, 80 та мактаб эса капитал ремонт қилинди. Тахтакўпир, Чимбой, Нукус районларида шу кунгача бирорта ҳам мактаб капитал ремонтдан чиқарилгани йўқ. Тахтакўпир район ижроия комитети раиси К. Кўменов, Чимбой район ижроия комитети раиси Т. Қайипов, Нукус район ижроия комитети раиси Ю. Мадаминов ўртоқлар бу умумхалқ ишига жиддийроқ муносабатда бўлмаётирлар.

Янги мактаб бинолари ва қўшимча синфхоналар қурилиши ҳам кўнгилдагидек боряпти, деб бўлмайди. Нукус шаҳрида 1104 ўринли янги мактаб биносини 166-қурилиш тресті, Беруний районидаги 1000 ўринли янги мактаб биносини 12-қурилиш тресті қуряпти. Афсуски, бу ҳар иккала объектда ҳам қурилиш суръати жуда паст. Агар иш шу зайлда давом этадиган бўлса, мазкур мактаблар бу йил биринчи сентябргача эмас, ҳатто келгуси йил ҳам битиши амри маҳол.

Қўшимча синфхоналар қурилиши суръати ҳам паст. Масалан, 9 та мактаб учун мўлжалланган қўшимча синфхоналар қурилишига 442 минг 700 сўм маблағ ажратилган эди, шундан ҳозиргача 145 минг сўми фойдаланилган, холос. Бунга, албатта, ўша объектларни қуришни ўз зиммасига олган автоном республика ремонт-қурилиш бошқармаси (бошлиғи И. Б. Вассерман) айблидир. Шу сабабли Тўрткўл шаҳридаги Титов номли, Амударё районидаги Ленин номли, Кегайли районидаги Пушкин номли, Ленин номли, Нукус шаҳридаги Макаренко номли мактаблар учун қурилаётган қўшимча синфхоналар уч-тўрт йилдан буён чўзилиб келади.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

Янги ўқув йилига тайёргарлик кўришнинг бошқа жиҳатларида ҳам жиддий камчилик ва нуқсонлар юз беряпти. Масалан, бу йил автоном республика мактаблари кутубхона фондига 100 минг сўмлик дарслик ва қўлланмалар ўтказиши лозим. Шундан 40 минг сўмдан ортиқроқ миқдордаги дарслик-китоблар мактаб кутубхона фондларига ўтказилган. Шуни айтиш керакки, айрим район ва шаҳар ижроия комитетлари айби билан мактабларнинг кутубхона фондларини бойитиш иши қониқарсиз бормоқда. Жумладан, Хўжайли шаҳар ижроия комитети (раиси У. Саппарбоев) бу муҳим масалага панжа орасидан қараб келяпти. Бу йил автоном республика бўйича 504 минг сўмлик кўргазмали қуроллар сотиб олиниши лозим бўлса, шу кунгача 176,7 минг сўмлик кўргазмали қуроллар сотиб олинган, холос. Бу соҳада, айниқса, Хўжайли шаҳри, Тахтакўпир, Мўйноқ, Нукус, Шуманай районлари оқсаяпти.

Мактабларни ўтин-кўмир билан таъминлаш ҳам суст олиб борилмоқда. Масалан, шу кунгача пландаги 18130 тонна кўмир ўрнига 7950 тонна кўмир тахт қилинган.

Пландаги 182 та янги ўқув устахонасининг 5 таси, пландаги 273 та янги предмет кабинетларининг 34 таси, пландаги 131 та ошхонанинг 91 таси, пландаги 102 та медицина пунктининг 62 таси ташкил қилинган. Буни қандай изоҳлаш мумкин?

Янги ўқув йилига тайёргарлик кўришдаги қолоқлик сабабини суриштириб, биз Қорақалпоғистон АССР маориф министри ўринбосари М. Тасбаевга мурожаат қилдик. У шундай жавоб берди:

— Ремонт ишларининг кечикишига сабаб шуки, қурилиш материаллари жуда кам. Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги бизга талабдагидан икки-уч марта кам миқдорда қурилиш материаллари ажратмоқда. Бўёқ, алиф, тахта, ойна, ёғоч каби қурилиш материалларининг танқислигидан айрим жойларда ремонт ишлари тўхтаб қолмоқда.

Бу гапларда жон бор, албатта. Лекин қурилиш материалларининг етишмаслигини рўкач қилиб, янги ўқув йилига тайёргарликни ўзи бўларчиликка ташлаб қўймаслик керак? Ахир, оталиқ ташкилотларнинг, колхоз ва совхозларнинг мактабларга ёрдами, олий ҳиммати қаерда қолди?! Маҳаллий партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, кенг жамоатчиликнинг мактабларни янги ўқув йилига тайёрлашдаги роли-чи?

Қорақалпоғистон Автоном Республикаси партия ва совет раҳбар органлари, Қорақалпоғистон АССР Маориф министрлиги, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, кенг жамоатчилик янги ўқув йилига тайёргарлик кўришда юз бераётган қатор жиддий нуқсонларни тезроқ бартараф этиш чора-тадбирларини кўрмоқлари лозим.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ғ. ЕҚУБОВ,
«Ўқитувчилар газетаси»нинг мухбири.

ҲОДИСА

ТАВБАСИГА ТАЯНМАГАН

Айрим қонунбузар овчилар ҳам топилиб қолди. Улар ов хўжаликларида ва қўриқхоналарда ижозатсиз пайдо бўлиб, зоти кўпайтирилаётган ҳайвон ва паррандаларни отишни одат қилганлар.

Чотқол ўрмон хўжалигининг Бошқизилсой участка ўрмон қоровуллари қонунбузарлардан бир неча кишини қўлга туширдилар.

Юқори Чирчиқ район Калинин номли колхозда истиқомат қилувчи А. Нурматов, Р. Шеров, А. Мирзахўжаев, К. Тўлаевлар ўнлаб канликларни отиб уйларига олиб кетаётган вақтларида қўлга тушдилар. Бу «овчилар» илгари ҳам ов қонунини бузганликлари учун огоҳлантирилган эди. Тавбасига таянмаган қонунбузарларнинг иши Юқори Чирчиқ район халқ судига оширилди.

А. АБЗАЛОВ.

СПОРТ ХАБАРЛАР

Қишлоқ спортчилари учинчи ўринда

Совет Иттифоқи колхоз-совхоз спортчиларининг Краснодар шаҳрида ўтган спартакиадасида умумкоманда ҳисобида Ўзбекистон вакиллари учинчи ўринни олдилар. Ўзбекистондан спартакиадада республика мусобақасида ғолиб чиққан «Қизил Ўзбекистон» колхозининг енгил атлетикачилари, «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозининг эркин кураш усталари, «Политотдел» колхозининг оғир атлетикачи ва велосипедчилари иштирок этдилар.

Қизғин курашлар натижасида Ўзбекистон командаси эркин курашчилари иккинчи ўринни, оғир атлетикачиларимиз учинчи ўринни, енгил атлетикачиларимиз бешинчи ҳамда велосипедчилар олтинчи ўринни эгалладилар. Шундай қилиб РСФСР ва Украина командаларидан кейин Ўзбекистон вакиллари навбатдаги ўринни олдилар.

В. РОВКИН.

Финалга йўлланма

Олмалиқда рус шашкаси бўйича мамлакат чемпионатининг ярим финал ўйинлари тугади. Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикаларининг уста шашкачилари энг кучли шашкачилар турнирида қатнашиш ҳуқуқини берадиган якка-ягона йўлланмани олиш учун беллашдилар. Самарқандлик мастерликка кандидат Зоя Бобобекова ғолиб чиқди. У етти имкониятдан 5,5 очко тўплади.

«Ёшлик» совврини учун

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ёш футболчилар учун таъсис этган «Ёшлик» соврини турнирининг ташкилотчилари мусобақани бир кунга узайтиришга мажбур бўлдилар: Ўйиннинг «асосий вақти» мобайнида ғолиб аниқланмади. Икки команда — Герман Титов номли Тошкент интернат-мактаби ва ёшлар футбол мактаби командалари кучи тенг келиб қолди. Қўшимча учрашувда интернат-мактаб футболчилари 2:0 ҳисоби билан ғалаба қозонди. Бу команда ВЛКСМ Марказий Комитети таъсис этган «Ёшлик» соврини учун Бутуниттифоқ мусобақасида қатнашади.

Фақат битта медаль

Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ чемпионатида Ўзбекистон сузувчилари фақат биттагина бронза медалини олишга муваффақ бўлдилар. Сергей Конов («Меҳнат», Тошкент) ана шу мукофотга сазовор бўлди. У 200 метр масофага батерфляй усулида сузишда маррага учинчи бўлиб етиб келди. 200 метрга чалқанча сузишда қатнашган Юрий Глинский («Меҳнат резервлари», Тошкент) тўртинчи ўринни эгаллади. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

«Япония — СССР» жамияти Марказий правлениеси президиумининг аъзоси, шу жамият Токио бўлими раисининг ўринбосари Хидэо Такаяма бошчилигидаги делегация Тошкентда уч кун меҳмон бўлди. Делегация аъзолари «Таштекстильмаш» заводида бўлдилар. республика пойтахтидаги янги қурилишларни ,турли маданий-оқартув муассасаларини кўздан кечирдилар, пионер лагерларидан бирини бориб кўрдилар.

Меҳмонлар «СССР—Япония» жамияти Тошкент шаҳар бўлимининг активлари билан учрашиш вақтида ўз таассуротларини айтиб бердилар. Хидэо Такаяма бундай деди: «Биз Ўзбекистонга қилган сафаримиз вақтида Советлар мамлакатининг турли миллатларга мансуб кишилари тенг ҳуқуқлардан фойдаланиб жуда иноқ яшаётганликлари ва меҳнат қилаётганликларини яхши тушуниб олдик. Совет гражданларининг турмуш даражаси ғоят юксак эканлигига ишонч ҳосил қилдик. Буларнинг ҳаммаси бизларни — Совет Иттифоқи дўстларини жуда қувонтиради». (ЎзТАГ).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР ХАБАРЛАР ВОҚЕАЛАР

ХОТИН-ҚИЗЛАР АНЖУМАНИДА

УЛАН-БАТОР, 15 август. (ТАСС). Осиё ва Африка мамлакатлари хотин-қизларининг иккинчи конференцияси бу ерда ўз ишини давом эттирмоқда. Монголия Халқ Республикаси делегациясининг бошлиғи, Монголия хотин-қизлари комитетининг раиси С. Удвал «Осиё ва Африка хотин-қизлари тинчлик, мустақиллик, озодлик, бирдамлик учун курашда» деган мавзуда доклад қилди.

Конференция қатнашчилари Совет делегациясининг раҳбари, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси Ё. С. Насриддинованинг нутқини тингладилар.

Совет Иттифоқи интернационализм принципларига амал қилиб, КПСС XXIV съездининг ташқи сиёсий йўлини амалга ошира бормоқда ва ўзининг халқаро сиёсати империализмнинг ҳарбий авантюраларига қарши, халқларни миллий ва социал зулмдан озод қилиш учун курашувчиларнинг умумий ишига ҳисса қўшмоқда, деб ҳисоблайди, деди Ё. С. Насриддинова.

Ё. С. Насриддинова гулдурос қарсаклар остида конференция президиумига улуғ Лениннинг портретини топширди.

УЛАН-БАТОР, 15 август. (ТАСС). СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси Ё. С. Насриддинова бошчилигидаги Совет делегацияси, шунингдек социалистик мамлакатлар ва Ҳиндистон делегацияларининг аъзолари бугун Зайсан тоғидаги совет жангчилари ёдгорлиги ёнига гулчамбарлар қўйдилар. Бу делегациялар Осиё ва Африка мамлакатлари хотин-қизларининг иккинчи конференциясида қатнашмоқ учун Монголия пойтахтига келган эдилар.

Гулчамбарлар қўйиш тантанали маросимида Монголия Халқ Республикаси Буюк Халқ Хурали Раиси, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Д. Цэвэгмид, монгол хотин-қизлари комитетининг раиси С. Удвал, пойтахт жамоатчилиги вакиллари ҳозир бўлдилар.

УЛАН-БАТОР, 16 август. (ТАСС). Осиё ва Африка мамлакатлари хотин-қизларининг иккинчи конференцияси бу ерда ўз ишини давом эттирмоқда. Конференцияда Осиё ва Африка хотин-қизларининг миллий озодлик ҳаракатида, ўз мамлакатларининг иқтисодий мустақиллиги, социал ва маданий тараққиёти учун курашда иштироки билан боғланган кўп проблемалар амалий муҳокама қилинмоқда. Турли сиёсий фикр ва турли диний эътиқоддаги хотин-қизлар конференция минбарига чиқиб, Ҳинди-Хитойда разил уруш олиб бораётган Америка империализмининг ваҳшиёна ҳаракатларига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдирмоқдалар, бу уруш дарҳол ва сўзсиз тўхтатилсин, деб қатъий талаб этмоқдалар.

Улар Исроилнинг агрессив ҳаракатларини қораламоқдалар, Исроилнинг қўшинлари босиб олинган араб территорияларидан дарҳол олиб чиқиб кетилсин ва бу районда мустаҳкам тинчлик ўрнатилсин, деб талаб қилмоқдалар.

ҚУРОЛСИЗЛАНИШ КОМИТЕТИДА

ЖЕНЕВА, 16 август. (ТАСС). СССРнинг қуролсизланиш комитетидаги вакили А. А. Рошчин кеча комитет мажлисида қуйидагиларни айтди: СССРнинг ядро қуролини тарк этиш масаласида тутган йўли КПСС XXIV съездининг ҳужжатларида ҳар томонлама ёритилди. Бу съезд ана шу соҳадаги тадбирларнинг кенг программасини маъқуллади.

А. А. Рошчин айтдики, май ойида Москвада стратегик қуролларни чеклаш тўғрисида тузилган Совет — Америка битимлари қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва ядро урушининг бошланиш хавфини камайтиришга катта ҳисса қўшди. Қуролсизланиш комитетининг ишида қатнашаётган кўп делегациялар ана шу битимларга ижобий баҳо бердилар.

Венгрия Халқ Республикасининг вакили Янош Петран кечаги мажлисда нутқ сўзлаб, стратегик қуролларни чеклаш тўғрисидаги Совет — Америка битимларини табриклади ва бу битимлар тинчлик иши учун муҳим эканлигини айтди.

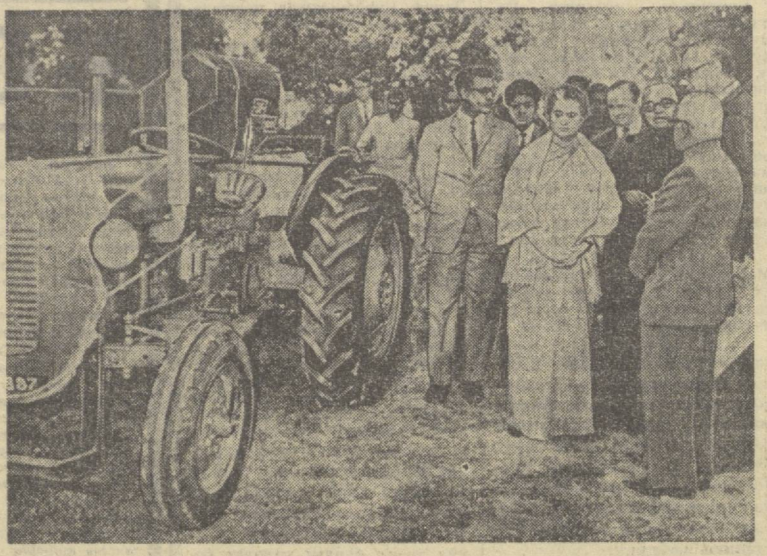

Ҳиндистоннинг бош министри Индира Ганди ўз ҳамроҳлари билан Ҳиндистонда ишланган қишлоқ хўжалик техникаси — ҳосил йиғувчи тракторни кўздан кечирмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

ИҚТИСОДИЙ ЗАРУРАТ

ВАШИНГТОН, 16 август. (ТАСС). Сиэтл шаҳридаги (Вашингтон штати) халқаро савдо клубида Совет Иттифоқининг «Юнимарт-72» халқаро савдо ярмаркасида иштирок қилиши муносабати билан Совет — Америка савдоси масалаларига бағишланган семинар ўтказилди. Семинарда Оқ уй вакиллари, АҚШ Савдо министрлиги ва савдо-саноат доираларининг вакиллари қатнашдилар. СССР Ташқи савдо министрлиги бош бошқармаси бошлиғи В. Н. Сушков бошчилигида бу ерга келган Совет делегацияси ҳам семинарда иштирок қилди.

Семинар қатнашчилари Совет Иттифоқи билан савдо-сотиқ, иқтисодий ва илмий-техника алоқаларини ривожлантириш зарур эканлиги ҳақида гапирдилар. Улар Москвада олиб борилган Совет — Америка музокаралари ҳар иккала мамлакат ўртасидаги савдо муносабатларини нормаллаштириш ва кенгайтириш учун катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар.

Оқ уй вакили Р. Миллер АҚШ яқин бир неча йил ичида СССР билан ва бошқа социалистик мамлакатлар билан савдо-сотиқни анча кенгайтириш ниятида эканлигини айтди. Р. Миллер Совет — Америка савдо муносабатларида ҳал этилмаган масалалар кўнгилдагидек ҳал этилади, деб умид билдирди.

Семинарнинг иши АҚШдаги савдо-саноат доиралари Совет Иттифоқи билан савдо алоқалари ва иқтисодий алоқаларни ривожлантиришга тобора зўр эътибор бераётганлигини кўрсатди.

ГБСП БИЛАН БАНГЛАДЕШ КОМПАРТИЯСИ ЎРТАСИДА МУЗОКАРАЛАР

БЕРЛИН, 16 август. (ТАСС). Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан Бангладеш Коммунистик партиясининг ушбу партия бош секретари Абдус Салом бошчилигидаги делегацияси бу ерда меҳмон бўлиб турибди.

ГБСП билан Бангладеш Компартияси ўртасида ўтказилган музокаралар тўғрисидаги қўшма ахборотда ҳар иккала партия коммунистик ва ишчи партияларнинг 1969 йилги халқаро кенгаши қарорларига мувофиқ халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати бирлигини мустаҳкамлашга бундан буён ҳам актив ҳисса қўшиб бораверадилар, деб таъкидланади.

Томонлар тинчлик ва хавфсизликка эришиш шарт-шароитлари ГДР тезроқ Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул қилиб олинишини тақозо этади, шунингдек шу халқаро ташкилотда Бангладеш Халқ Республикасининг ўрин эгаллаш ҳуқуқини ҳам тасдиқлайди, деб ҳисоблайдилар.

Ахборотда айтиладики, Бангладеш, Ҳиндистон ва Жанубий-Шарқий Осиёдаги бошқа давлатлар халқларининг империализмга қарши кураши туфайли, шунингдек Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг мадади туфайли Жанубий Осиёда тинчлик ва социал тараққиёт иши учун қулай вазият вужудга келди.

ЧИЛИ. Халқ бирлиги ҳукумати меҳнаткашларнинг моддий аҳволини яхшилашга, уй-жой билан таъминлаш проблемасини ҳал этишга алоҳида эътибор бермоқда. Суратда: Сантьяго яқинидаги Макул районида уйлар қурилиши. Р. Князев фотоси, (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ДАМАШҚ. Бу ерда араб мамлакатлари иқтисодий бирлиги кенгаши ҳузуридаги махсус комитет мажлиси тугади. Мажлис ишида Сурия, Миср, Иордания, Ироқ ва Судан вакиллари иштирок этдилар. Мажлисда кенгаш аъзоси бўлган давлатлар араб бозори доирасида савдо-иқтисодий сиёсатни амалга оширишга халақит бераётган барча тўсиқларни тугатиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

◆ СОФИЯ. Қурилиш отрядларининг қатнашчилари бўлган болгар йигит-қизлари 15 августда «Вьетнам фойдасига зарбдор меҳнат қиламиз» деган шиор остида меҳнат куни ўтказдилар. Бу меҳнат ташаббуси мамлакат ёшларининг вьетнам халқи билан бирдамлигининг ёрқин намойишига айланди. Шу куни тўпланган маблағ Вьетнамни қўллаб-қувватлаш фондига, шу жумладан болалар касалхонаси қурилишига топширилади.

◆ МОГАДИШО. Сомали пойтахтида улгуржи савдо, иккита давлат маркази қурила бошланди. Бу марказлар оммавий истеъмол қилинадиган бир қанча молларни чакана тармоқлар учун тақсим қилиш билан шуғулланади. Могадишо мэри, Сомали Олий Революцион Кенгашининг аъзоси майор Усмон Муҳаммад Желле ана шу қурилиш бошланиши муносабати билан нутқ сўзлаб, аҳоли таъминотини яхшилаш учун улгуржи савдо давлат марказларининг барпо этилаётганлиги катта аҳамиятга эга эканини кўрсатиб ўтди.

◆ ТЕҲРОН. Теҳрон радиоси хабар қилди: Жанубий Эроннинг Хузистон вилоятида кунлар ниҳоятда исиб кетди. Ҳарорат Цельсий бўйича 52 даражага етиб қолди. Ана шундай иссиқ кунларда чанг-тўзон бошланди. Ахвазда офтоб уришидан 2 киши ўлди ва 18 киши касалхонага ётқизилди.

◆ БОНН. Бохум шаҳридаги «Круп Хюттен — Верке Аг» металл ишлаш корхонаси ишчи ва хизматчиларидан 700 киши меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисидаги талабларни қўллаб-қувватлаб забастовка ўтказишди. Иш ташловчилар норозилик юзасидан корхонанинг маъмурий биносини эгаллади.

◆ КАНБЕРРА. Австралия федераль парламенти биноси олдида оммавий намойиш бўлиб ўтди. Бу ерда парламентнинг навбатдаги сессияси очилди. Намойиш қатнашчилари 140 минг аборигенлар — бешинчи қитъанинг туб аҳолисига нисбатан ҳукумат сиёсатининг тубдан ўзгартирилишини, шунингдек Австралия меҳнаткашларининг социал таъминоти яхшиланишини талаб қилдилар. (ТАСС).

ДОНО ИЛМИЙ СИЁСАТ

УЛАН-БАТОР, 16 август. (ТАСС). «Унэн» газетаси СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишланган мақоласида қуйидагиларни ёзади: Янги тарихий шароитларда миллий масаланинг тўғри ҳал этилганлиги Советлар мамлакати қўлга киритган энг катта ютуқларнинг биридир.

Совет Иттифоқидаги барча миллат ва элатлар, деб таъкидлаб ўтилади мақолада, Ленин партиясининг доно миллий сиёсати туфайли эндиликда буюк дўст оиланинг тенг ҳуқуқли аъзолари сифатида яшаб, равнақ топмоқдалар. Советлар мамлакатининг буюк қудрати шундаки, улуғ Ленин партияси халқларнинг тенг ҳуқуқли бўлиши учун шарт-шароитларни вужудга келтирди ва совет республикалари тарихан қисқа давр ичида олга қараб жуда катта қадам қўя олдилар ва социалистик жамиятни барпо этдилар. Улар ҳозирги вақтда комил ишонч билан коммунизм йўлидан олга бормоқдалар.

Совет Иттифоқининг тажрибаси, деб уқтириб ўтади «Унэн» газетаси, социализм даврида гина синфий зиддиятлар, миллий адоват ва эксплуатация тугатилиши мумкин эканлигини амалда исботлаб берди. Тараққийпарвар инсониятнинг муҳим вазифаси — тинчлик, демократия ва бахтли истиқбол манфаатларини кўзлаб Советлар мамлакатининг ҳамма томонидан эътироф этилган тажрибасидан самарали фойдаланишдан иборат.

ЯНГИ ИҒВОГАРЛИК

БАЙРУТ, 16 август. (ТАСС). Исроил ҳарбий самолётлари 15 августда Ливаннинг осмон чегарасини яна икки марта бузиб ўтди. Байрут газеталарининг хабар беришича, Исроилнинг «Скайхок» типидаги икки самолёти куннинг биринчи ярмида Аркуб райони устидан учиб ўтди.

Шу куни кечқурун Исроилнинг «Фантом» типидаги самолёти Ливаннинг осмон чегарасига бостириб кириб, Набатия, Сур ва Сайда шаҳарлари устидан разведка мақсадида учди.

Газеталар сўнгги ўн кун ичида Исроил самолётлари Ливан осмонига олти марта бостириб кирганлигини таъкидлаб ёзмоқда.

«ЭРКИН ДУНЁ» ҚИЁФАСИ

ЖОНЛИ БУЮМ

Ғарбнинг профессионал спорт клубларида ўйинчиларни «ким ошди» савдосида пуллаш авж олмоқда. Гарчи бу ачинарли ҳол бўлса-да, капиталистик дунёда спортчи маҳорати эмас, балки пул асосий роль ўйнагач, футболчи дардини кимга ҳам айтарди. Италиялик журналистнинг «Паэзе сера» ҳафталигида босилган қуйидаги фельетони футболчининг аччиқ тақдири ҳақида ҳикоя қилади.

Италияда футболчининг хотини бўлиш катта бахт дейишади. Футболчи билан оила қурсанг, «ошиғинг олчи» деяверр, ахир эринг ёш, бунинг устига тузуккина пул ҳам топади, деб ҳисоблашади. Лекин «ўйинчиларни сотиб олиш мавсуми» бошланди дегунча юрагим орқамга тортиб кетади. Балки бу йил ҳеч нарса бўлмас, дея ўз-ўзимга далда бераман. Аммо қачондир шундай бўлиши турган гап-ку, ахир?!

Мен ҳали никоҳ кийимимни ечиб улгурмаган ҳолда тренер, клуб президенти, унинг ўртоқлари ёнида турардик. Кимдир: «Балли Викки, зўр эр топдингда. Ахир ҳазил эмас, 300 миллион туради-я!» — деди. 300 миллион... Тавба, наҳотки менинг эрим оддий буюм бўлса! Лекин «ўйинчиларни сотиб олиш мавсуми» бошланганида мен бу аччиқ ҳақиқатни жуда яхши англадим.

Кунлар исиб кетган, мен ҳомиладор эдим. Эрим ўзининг қаттиқ ташвишланаётганини сездирмаслик учун жимгина келиб, жимгина кетарди. Аммо унинг қаттиқ азобланаётганини кўзларидан сезиб турардим. У тез-тез эшикка қараб қўярди. Гўё ҳозир кимдир келади-ю, унга чақириқ қоғозини тутқизади. Тез-тез туш кўрадиган бўлиб қолдим. Гўё эримни қоғозга ўраб, янги хўжайинига топширишаётган эмиш.

Футбол «юлдузи»ни сотиб олиш учун унинг ўрнига учта футболчини беришади, агар бу ҳам етмаса, устига қўшимча пул тўлашади. Бундоқ ўйлаб қаранг-а? Сизнинг эрингиз яна иккита футболчи билан биргаликда қандайдир бир кишининг ўрнини босмаса. Алам қилади, шундай эмасми? Борди-ю машҳур кишиларни сотиш халқаро миқёсда одат тусига кириб қолса нима бўларди?!

Масалан, ҳукумат ўзининг учта кекса министрини битта илоннинг ёғини ялаган, ёш ва учар министрга алмаштирса, деяйлик. Мен аминманки, ҳар қандай бош министр ҳамёнига яна 400 миллионни уриб олган бўларди. Кўпгина кишилар шаллақи хотинини, денгиз соҳилида жойлашган дачасини ва иккита корхонасини ҳам қўшиб битта уй хизматчиси ва иккита велосипедга алмаштирарди. Масалан, машҳур телевизор диктори бугунми-эртами уни иккита актриса ва битта комик актёр билан алмаштиришларини билиб қолса, ўзини йўқотиб қўймайди, деб кафиллик бера оласизми? Йўқ, албатта!

Кишилар билан савдо қилиш шу тариқа авж олиб кетаверса «эркин бозор» бўлган бизнинг жамиятимизда яна нималар содир бўлишини кўз олдимга келтира олмайман. Лекин нима бўлса ҳам мен эрим ўйнаётган футбол клубининг президентига уни ўз ҳисоб-китобларини тўғрилаш йўлида фойдаланмаслигини айтишга қарор қилдим. Бўлмаса мен эримдан ажраламан. Қандай дейсизми? Уни озгина маош олаётган оддий хизматчига алмаштириб оламан. Ҳар ҳолда кўнглим анча тинч бўлади-ку!

Франка ВАЛЕРИ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

10.55 — ТОШКЕНТ, 11.00 — Шоирлар — болаларга, 11.20 — Еттидан ўн иккигача (бадиий фильм), 12.30 — МОСКВА, 17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — Қўғирчоқ фильм, 18.50 — Ахборот, 19.05 — Усмон Носирнинг адабий портрети, 19.40 — Ахборот, 20.10 — Ёш ижрочилар концерти, 21.00 — Катта хирмон арафасида, 21.30 — «Вақт», 22.00 — Телефильм, 22.30 — Тўямўйиннинг беш куни, 22.55 — Яшашдан мақсади (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.20 — МОСКВА, 18.25 — Янгиликлар, 18.30 — Буратино кўргазмаси, 19.00 — Китоб дўкони, 19.45 — Концерт, 20.00 — Бизни тонгда кутасиз (бадиий фильм), 21.30 — Чинни заводи қурилишида (Тошкент), 22.00 — СССР Ҳаво Флоти кунига бағишланган концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ, «Тўлқинда — 02», 20.10 — Ҳаваскорлар кинофильмлари республика конкурси олдидан, 21.10 — Бадиий фильм.

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт, 7.40 — Чолғу куйлари, 8.25 — Сиз ёқтирган қўшиқлар; 9.30 — «Ер ва эл» радиожурнали, 11.30 — Б. Бровцин, «Севги йилномаси» Вокал миниатюралар туркуми, 12.15 — Асрим овози (музикали композиция), 13.20 — Совет композиторларининг қўшиқлари, 16.10 — Ёшлар учун музикали соат, 16.50 — «Правда» газетасининг обзори, 17.00 — «Ўрта Осиё олимларининг музикавий-эстетик қарашлари», 18.00 — Илмий-атеистик темаларда, 18.10 — Эстрада артистларининг концерти, 19.20 — И. Бахшиш асарларидан концерт, 20.00 — «Узбекистан индустриальный» радиожурнали ва саноат ходимлари учун концерт, 21.00 — Социализм мамлакатларида, 21.10 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт, 21.40 — Москва. Миллионлар ленинча университети, 22.30 — А. Арбузов. «Таня» (радиоспектакль).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/VIII да Мирзо Улуғбек, 19/VIII да Алишер Навоий.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 18/VIII да Лақма, 19/VIII да Ҳалима, 20/VIII да Хотинимнинг эри.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Сангам (ўзбек тилида, кундуз соат 12 ва 4 да), Мессе фермасининг сири (кеч соат 8 ва 9 яримда) — НАВОИЙ номли.

Уч мушкетёр — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Садоқат — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 8.45 минутда).

Гайдук Ангелнинг саргузашти — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9.45 минутда).

Петербург билан хайрлашув — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 4 кеч соат 8 да).

Аббоснинг онаси — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «КЎКЧА» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 8.45 минутда).

Қароқчи-қариялар — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Туман тарқалгач... — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Кулгили қиз — «МОСКВА» (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 8 да).

Уч юз спартанлик — «КЎКЧА» (кундуз соат 11 ярим, 1 ва 3 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Гайдук Ангелнинг саргузашти — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг МЕҲНАТНИ ИЛМИЙ АСОСДА ТАШКИЛ ЭТИШ МАРКАЗИ қишлоқ хўжалиги профилидаги экономистларни, инженер-алоқачиларни ва қишлоқ хўжалиги инженер-механикларини

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Волгоградская кўчаси, «Ц» квартали, Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш маркази, телефонлар: 77-86-53, 77-66-74.

«УЗГЛАВМЕТАЛЛОСНАБСБЫТ»нинг ТОШКЕНТ КОНТОРАСИ

ҲАММА ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРГА

1 ОКТЯБРДАН 20 ОКТЯБРГАЧА инвентаризация ўтказилишини

БИЛДИРАДИ

Инвентаризация даврида истеъмолчиларга металл маҳсулотлари тарқатилмайди.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП, ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683, Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455, Халқаро ҳаёт — 337221, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780, Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги — 337604, Адабиёт ва санъат — 332036, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424, Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553, Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258, ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972, Термиз — 55—35, Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.

Б. — 193. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 04401.